ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

สารนิพนธ์

ของ

สมเกียรติ เพ็ชรหวั่น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2544

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

658.800711
ส 232ป
ร.3

ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

27 พ.ย. 2544

บทคัดย่อ

ของ

สมเกียรติ เพ็ชรหวั่น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2544

157687

สมเกียรติ เพ็ชรหวั่น. (2544). *ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี.* สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ่มไทย, รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ.

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการสอน ของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัด และด้านการวัดและประเมินผล เปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว

กลุ่มที่ศึกษาเป็นอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการตลาด ของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำนวน 15 แห่ง รวมทั้งสิ้น 118 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง หาค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟ่าเท่ากับ 2.21 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีผลดังนี้

1. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี มีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย

2. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด เพศชายและเพศหญิง มีปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เฉพาะปัญหาด้านเนื้อหาวิชาที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์เพศหญิง มีปัญหาด้านเนื้อหาวิชา มากกว่าอาจารย์เพศชาย ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอน โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารจารย์ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้าน สูงกว่าอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

4. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีปัญหาการสอน โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเฉพาะด้านการเตรียมการสอนที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีปัญหามากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์สูงกว่า 5 ปี ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

THE TEACHING PROBLEMS OF THE TEACHERS IN THE FIELD OF MARKETING AT THE HIGHER VOCATIONAL CERTIFICATE LEVEL, THE PRIVATE VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE IN CHANGWAT CHONBURI

AN ABSTRACT

BY

SOMKIAT PETWAN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the

Master of Education degree in Business Education

at Srinakharinwirot University

October 2001

Somkeat Petwun. (2001). The Teaching Problems of the Teachers in the Field of Marketing at the Higher Vacational Certificate Level, The Private Vocational Education Institute in Changwat Chonburi Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot Unitversity. Advisor Committee : Assist.Prof.Supee Limthai, Assoc.Prof.Chusri Wongrattana.

The objectives of the study were to investigate the teaching problems of the teachers in the field of marketing of higher vocational certificate level, private vocational education institute in Changwat Chonburi in 5 aspects, teaching preparation, content,teaching method, instructional media, and evaluation, and to compare those problems were classified by sex, education level and teaching experience.

The sample was 118 marketing teachers in private education institute in Changwat Chonburi. The instrument used for collecting data was a rating 4 scale questionnaire which made by researcher. Mean, standard deviation and t-test were employed for data analysis.

The results of the study as follows :

1. The teaching problems of the teachers in the field of marketing of higher vocational certificate level, private vocational education institute in Changwat Chonburi as a whole and each aspects were at a low level.

2. The teaching problems of the teachers in the field of marketing of higher vocational certificate level, private vocational education institute in Changwat Chonburi were classified by sex, as a whole, there was no statistical significant differences. Considering on each aspects, there was only content aspect that showed the statistical significant difference at .01 level, and female teachers' mean score was higher than male teachers' score. Other aspects were no significant differences.

3. The teaching problems of the teachers in the field of marketing of higher vocational certificate level, private vocational education institute in Changwat Chonburi were classified by level of education, as a whole and each aspects were statistical significant differences at .05 level. It showed that the teachers with the bachelor level had more teaching problems as a whole and each aspect than the teachers with higher bachelor level.

4. The teaching problems of the teachers in the field of marketing of higher vocational certificate level, private vocational education institute in Changwat Chonburi were classified by working experience, were no statistical significant differences at but only aspect of teaching preparation were found a statistical significant difference at .01 level. It showed that theteachers with under 5 year experiences had more teaching problem than the teachers with above 5 year experience.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ของนายสมเกียรติ เพ็ชรหวั่น ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ่มไทย)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ่มไทย)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ณัฐยา ประดิษฐ์สุวรรณ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ่มไทย)

.....หัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ่มไทย)

วันที่ 5 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2544

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ่มไทย ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ กรรมการควบคุมสารนิพนธ์ และอาจารย์ณัฐยา ประดิษฐสุวรรณ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมที่ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลืออย่างดีตลอดระยะเวลาที่ศึกษาจนสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สำอางค์ งามวิชา อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ และ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณผู้บริหาร สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ทุกแห่งที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์สาขาวิชาการตลาดจากสถาบันนั้น ๆ รวมทั้งขอขอบคุณอาจารย์สาขาวิชาการตลาดทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยทุกคน ที่ได้เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ด้วยดี

ความดีและคุณค่าอันพึงเกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องตอบแทนพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้ที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยมาตลอดด้วยดี คือ ร้อยตำรวจเอกหญิงเกตน์นิภา เพ็ชรหวั่น และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สมเกียรติ เพ็ชรหวั่น

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	กลุ่มที่ศึกษา	3
	ตัวแปรที่ศึกษา	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	กรอบแนวความคิดในการวิจัย	5
	สมมติฐานของการวิจัย	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	ความเป็นมาของการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนประเทศไทย	6
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540	9
	สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาการตลาดระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง	14
	การจัดการเรียนการสอน	16
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
3	วิธีดำเนินการวิจัย	28
	กลุ่มที่ศึกษา	28
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	29
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	29
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	30
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	45
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	45
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	45
	การวิเคราะห์ข้อมูล	46
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล	46
	อภิปรายผล	47
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	49
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	50
บรรณานุกรม		51
ภาคผนวก		54
ประวัติย่อของผู้วิจัย		60

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 จำนวนอาจารย์จำแนกตามโรงเรียน 15 แห่ง..... 28

2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการสอนของอาจารย์ สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษา เอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเตรียมการสอน โดยรวม..... 34

3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการสอนของอาจารย์ สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษา เอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเตรียมการสอน..... 35

4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการสอนของอาจารย์ สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษา เอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านเนื้อหาวิชา..... 36

5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการสอนของอาจารย์ สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษา เอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านการสอน..... 37

6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการสอนของอาจารย์ สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษา เอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านสื่อการสอน..... 38

7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการสอนของอาจารย์ สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษา เอกชน จังหวัดชลบุรี ด้านการวัดผลและประเมินผล..... 39

8 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีชั้นสูง จำแนกตามเพศ..... 40

9 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีชั้นสูง จำแนกตามระดับการศึกษา..... 41

10 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีชั้นสูง จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน..... 42

11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม..... 43

12 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ..... 60

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยที่พึงประสงค์ในอนาคต ไว้ว่า "การศึกษามุ่งพัฒนาคนให้สมดุลทั้งร่างกาย ปัญญา จิตใจ และสังคม" ให้คนไทยมีคุณลักษณะมองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี มีวินัยในตนเอง มีความรู้ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกยุคโลกาภิวัฒน์ การศึกษาที่จัดให้ต้องสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในรูปแบบและวิธีที่หลากหลาย และรักที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร และสังคมแห่งการเรียนรู้ และการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้โอกาสผู้เรียนมีบทบาทร่วมในการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ (รุ่ง แก้วแดง. 2541 : 62)

ปัจจุบันรัฐบาลได้ให้การสนับสนุน และส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพให้พัฒนาขึ้นเป็นอย่างมาก เพราะรัฐมีนโยบายที่จะพัฒนาคนในระดับกลาง เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนการพัฒนาการมีอาชีพของประชาชนในแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2540 - 2544) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามทิศทางของแผนอุดมศึกษาระยะยาว จากกระแสการเปลี่ยนแปลงและผันผวนทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วในช่วงแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ส่งผลให้ความต้องการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนาอุดมศึกษา เพื่อให้ตอบสนองความต้องการและความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (บรรจง ชูสกุลชาติ. 2530 : 15)

การศึกษาในด้านหลักสูตรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ความสำเร็จของหลักสูตรไม่ได้อยู่ที่จุดมุ่งหมาย หรือ หลักการและสาระต่าง ๆเพียงอย่างเดียวตามที่ผู้เชี่ยวชาญ และนักการศึกษากำหนดไว้ แต่อยู่ที่การนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร รวมทั้งผู้เรียนได้รับผลตามที่จุดมุ่งหมายที่หลักสูตรได้กำหนดไว้

ความเข้าใจของผู้ใช้เกี่ยวกับหลักการของหลักสูตร หลักสูตรในปัจจุบัน มีแนวคิดกว้างขวาง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ รวมทั้งแนวการสอนก็เน้นที่ตัวผู้เรียนและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้ใช้และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรจำเป็นต้องทำความเข้าใจหลักการและวิธีการของหลักสูตรใหม่ให้ชัดเจน ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ของผู้ใช้หลักสูตรประกอบด้วยผู้สอนเคยชินกับหลักสูตรเดิมที่ใช้กันอยู่ และไม่เห็นความสำคัญของแนวคิดใหม่ของหลักสูตรการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ใช้หลักสูตร พร้อมทั้งการชี้แจงและแนะแนวทาง โดยให้ผู้สอนเห็นประโยชน์และคุณค่าของหลักสูตรใหม่ จะสามารถทำให้ปัญหาในด้านนี้เบาบางลงไปได้ การปรับปรุงและจัดโปรแกรมหรือกิจกรรมการสอนใหม่ตามแนวคิดใหม่ของหลักสูตรจะเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ครูมากขึ้น ซึ่งหมายรวมถึงการจัดอุปกรณ์การสอน และการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความคิดอย่างอิสระ ดังนั้นหัวหน้าหมวดวิชาควรจะได้กระตุ้น หรือเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินการสอนและจัดกิจกรรมในแนวความคิดใหม่ ซึ่งควรจะได้รับการ

สนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนด้วย เนื่องจากการปรับปรุงหลักสูตรจะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในด้านเนื้อหาวิชาด้วย ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาสำหรับครูที่สอนมานานในเนื้อหาวิชาเดิมจะต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อไม่ให้การสอนเนื้อหาวิชาผิดพลาดไป

ปัญหาในเรื่องความพร้อมของโรงเรียน เนื่องจากหลักสูตรที่ได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาย่อมมีแนวคิดใหม่ ซึ่งรวมถึงแนวการสอน การจัดกิจกรรมและอื่น ๆ การจัดดำเนินงานของโรงเรียนจำเป็นจะต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร กล่าวคือจะต้องมีความพร้อมที่จะสนองการดำเนินงานของหลักสูตรทั้งในด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ รวมทั้งงบประมาณของโรงเรียนด้วย ซึ่งโรงเรียนควรจะได้จัดสรรงบประมาณของโรงเรียนให้เพียงพอและเป็นธรรมแก่ทุก ๆ ฝ่ายในโรงเรียน ปัญหาโดยทั่ว ๆ ไปของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ประกอบด้วย

โรงเรียนขาดบุคลากร ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่อย่างแท้จริงดังนั้น จึงไม่สามารถให้คำแนะนำแก่ครูในโรงเรียน ในการปรับปรุงกิจกรรมและการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่ได้ การจัดตั้งหน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วยคณะครูให้ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานในการจัดหรือการใช้หลักสูตรใหม่จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับโรงเรียน

บุคลากรหรือครูประจำการในโรงเรียนไม่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ ดังนั้นโรงเรียนจึงควรจัดให้มีการฝึกอบรมครูประจำการเป็นระยะ ๆ เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดของหลักสูตรใหม่ และให้ครูสามารถนำไปใช้ปฏิบัติในชั้นเรียนอย่างได้ผล โดยที่ครูประจำการจะต้องยอมรับแนวคิดใหม่ของหลักสูตร มีความเชื่อและเห็นคุณประโยชน์ของหลักสูตรใหม่ ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้ตามความเป็นจริง

ปัญหาทางด้านกายภาพของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยขนาดและเนื้อที่ของโรงเรียน ขนาดและจำนวนของห้องเรียนที่มีอยู่สามารถนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่ได้หรือไม่ โรงเรียนมีเนื้อที่เพียงพอหรือไม่สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องจัดเพิ่มขึ้นตามแนวความคิดของหลักสูตรใหม่

ปัญหาการสอนและการใช้เทคนิคการสอน ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรรวมทั้งเนื้อหาสาระของหลักสูตรด้วย ความสำคัญจึงมุ่งเน้นไปที่ผู้สอนและประสิทธิภาพของผู้สอนโดยตรง โดยเฉพาะในหลักสูตรใหม่ซึ่งเน้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ และพัฒนาสังคม ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านวิชา และมีความสามารถในด้านการสอน รวมทั้งสามารถปรับปรุงการสอน สนใจการสอน พร้อมที่จะนำแนวคิดใหม่มาพัฒนาและปรับปรุงการสอนของตนเองให้ดีขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถตามหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (นิรมล ศตวุฒิ. 2537 : 147 - 148)

บุคลากรที่มีส่วนสำคัญทำให้การดำเนินงานตามภารกิจของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนบรรลุเป้าหมายได้ก็คือ อาจารย์ผู้สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเรียนการสอน อาจารย์จึงควรได้รับการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นการเพิ่มพูนสมรรถภาพและประสิทธิผล ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การพัฒนาความรู้ ในด้านเนื้อหาวิชาที่สอน ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

สถาบันการศึกษาของเอกชนที่เปิดการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ในเขตจังหวัดชลบุรี ปัจจุบัน (พ.ศ. 2543) มีจำนวนทั้งสิ้น 15 แห่ง และทั้งประเทศมีโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 385 โรงเรียน (สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย.2541 : 26) ได้เปิดการเรียนการสอนในสาขาวิชา การตลาด ทุกโรงเรียน โดยเฉพาะในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนกงานการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี ได้เปิดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการตลาด ครบ 15 โรงเรียน

จากสภาพปัญหาต่าง ๆ ผู้วิจัยในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้เป็นฝ่ายปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนเทคโนโลยีศรีราชาและเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาการตลาด มีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องปัญหาการสอนของอาจารย์ สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อนำไปพัฒนาการสอนของบุคลากรโรงเรียนเทคโนโลยีศรีราชาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด รวม 5 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาการตลาด

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางและเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารในสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชนใช้พิจารณาในการวางแผนแก้ไขปัญหาการสอนและพัฒนาอาจารย์สาขาวิชาการตลาด

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มที่ศึกษา

เป็นอาจารย์สาขาวิชาการตลาด สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี รวม 15 แห่ง รวมทั้งสิน 110 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาการตลาด ได้แก่

1. เพศ ซึ่งแบ่งเป็น
   1.1 เพศชาย
   1.2 เพศหญิง

2. ระดับการศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น

2.1 ปริญญาตรี

2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการสอนวิชาการตลาด ซึ่งแบ่งเป็น

3.1 ต่ำกว่า 5 ปี

3.2 ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม คือ ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการสอน
2. ด้านเนื้อหาวิชา
3. ด้านวิธีการสอน
4. ด้านสื่อการสอน
5. ด้านการวัดและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ปัญหาในการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด** หมายถึง ปัญหาหรืออุปสรรคที่มีผลต่อการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเป็นปัญหา รวม 5 ด้าน ดังนี้

1.1 **ด้านการเตรียมการสอน** หมายถึง การขาดการส่งเสริมสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเพื่อการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการเตรียมการสอน มีภารกิจมากจนไม่มีเวลาเตรียมการสอน ขาดความเข้าใจ และมีความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอ ไม่เข้าใจการจัดลำดับกระบวนการสอน ได้รับมอบหมายให้สอนในวิชาที่ตนเองไม่มีพื้นความรู้และประสบการณ์การสอนมาก่อน

1.2 **ด้านเนื้อหาวิชา** หมายถึง ได้รับมอบหมายให้สอนในรายวิชาไม่ตรงตามวุฒิที่จบการศึกษามา จนทำให้ไม่มั่นใจในการคัดเลือกเนื้อหาวิชา และวิเคราะห์จุดประสงค์ ขาดความชำนาญในการจัดเนื้อหาวิชาให้ตรงกับความต้องการและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ตลอดจนไม่สามารถจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาวิชา

1.3 **ด้านวิธีสอน** หมายถึง ไม่ได้รับการสนับสนุนให้อบรมเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อจูงใจผู้เรียน ที่จะปรับการเรียนการสอนแบบใหม่โดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ และไม่สามารถหาวิธีสอนที่จะทำให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ตลอดจนขาดการสรรหาวิธีการสอนที่ให้สอดคล้องกับเรื่องที่จะสอน

1.4 **ด้านสื่อการสอน** หมายถึง ข้อจำกัดหรือปัญหาเกี่ยวกับสื่อที่มีปริมาณไม่สมดุลกับนักศึกษา มีสภาพเก่าล้าสมัย ขาดการบำรุงรักษา เนื่องจากระเบียบพัสดุไม่เอื้ออำนวยในการจัดซ่อมบำรุงทันที ขาดงบประมาณขาดการส่งเสริม ไม่สามารถสร้างสื่อ ขาดประสบการณ์ในการใช้สื่อการสอนที่ถูกต้อง ตลอดจนการเลือกสื่อไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน ไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของการใช้สื่อในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอน

1.5 **ด้านการวัดและประเมินผล** หมายถึง ไม่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ขาดความรู้ที่จะทำให้ข้อสอบมีความเป็นมาตรฐานและมีความเที่ยงตรงได้ ใช้การวัดและประเมินผลเพียงวิธีเดียวเช่น อัตนัย หรือปรนัย ไม่สามารถนำผลของการประเมินไปพัฒนาผู้เรียน

2. **อาจารย์ผู้สอนวิชาการตลาด** หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้ความรู้ในวิชาการตลาด ในสถานศึกษา 15 แห่ง ของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2543

3. **ระดับการศึกษา** หมายถึง การศึกษาสูงสุดของอาจารย์ผู้สอนวิชาการตลาด แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

4. **ประสบการณ์ในการสอน** หมายถึง ระยะเวลาของการสอนวิชาการตลาด ในสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ต่ำกว่า 5 ปี และแต่งตั้ง 5 ปีขึ้นไป

5. **สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน** หมายถึง สถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำนวน 15 แห่ง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ที่จัดการศึกษาในประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการตลาด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด มีกรอบแนวความคิด ดังต่อไปนี้

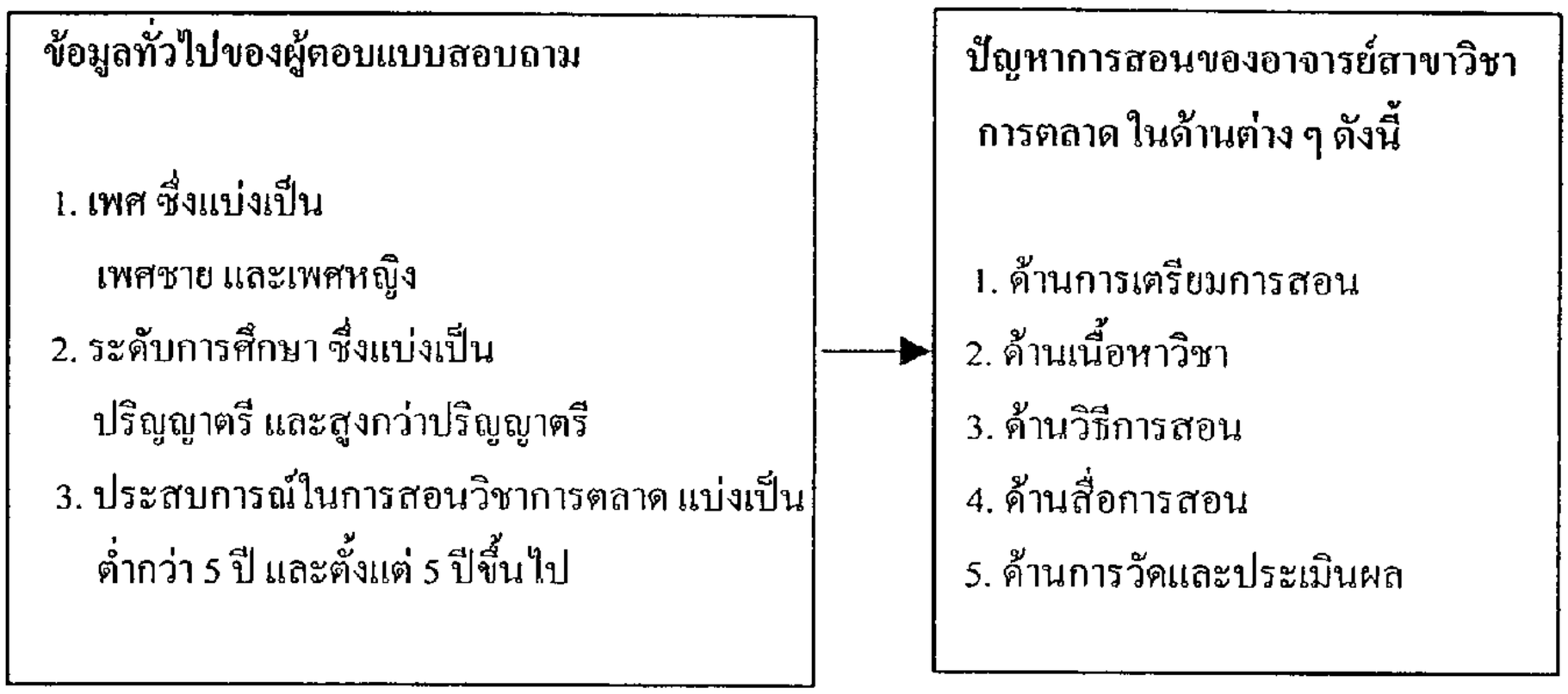

สมมติฐานในการวิจัย

1. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการสอนวิชาการตลาดในด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน

2. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาการสอนวิชาการตลาดในด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน

3. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีประสบการณ์ในการสอนสาขาวิชาการตลาดต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการตลาดด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความเป็นมาของการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในประเทศไทย
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540
3. สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาการตลาดระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
4. การจัดการเรียนการสอน
   - 4.1 ด้านการเตรียมการสอน
   - 4.2 ด้านเนื้อหาวิชา
   - 4.3 ด้านวิธีการสอน
   - 4.4 ด้านสื่อการสอน
   - 4.5 ด้านการวัดและประเมินผล
   - 4.6 ปัญหาการเรียนการสอน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความเป็นมาของการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนในประเทศไทย

การจัดการศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีมานานนับแต่สมัยลานนาหรือนานกว่า 600 ปี ในสมัยนั้นหรือเวลาต่อมาก็คือสมัยสุโขทัย ความรุ่งเรืองของอารยธรรมทั้งความหนาแน่นของประชากรอยู่ในภาคเหนือเป็นส่วนใหญ่เพื่อให้อ่านออกเขียนได้ นอกจากนี้มีการสอนวิชาชีพแก่ผู้เรียนแพทย์แผนโบราณ วิชาก่อสร้าง เวทมนต์คาถา และวิชาต่อสู้ป้องกันตัวสำหรับครูผู้สอนในวัดแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. ผู้ที่ทำหน้าที่ครูใหญ่ ได้แก่ เจ้าอาวาส (ตุ๊หลวง)
2. ผู้ที่ทำหน้าที่สอนพระภิกษุและสามเณร คือปกติจะเป็นพระที่บวชมานานกว่า 5 พรรษา
3. ผู้ที่ทำหน้าที่สอนเด็กวัด (กะโญบวัดหรือสักข์วัด) ซึ่งเป็นพระที่มีอาวุโสน้อย ส่วนเด็กที่เล่าเรียนส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ 10 ขวบ หากอายุน้อยมากจะเป็นภาระของผู้สอนเกินไป และหากอายุมากเกินไปก็จะไม่คล่องตัวในการปรนนิบัติต่อครูผู้สอน รวมทั้งเป็นการเสียแรงงานของครอบครัวอีกด้วย อย่างไรก็ดีนักเรียนประเภทนี้มีทั้งประจำอยู่ที่วัดและเช้ามาเย็นกลับ

สถาบันการศึกษาเอกชน โดยเฉพาะโรงเรียนสามเณรของบทบาทหลวงฝรั่งเศส ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มุ่งเตรียมเด็กเพื่อเป็นพระคริสต์ศาสนานั้นได้ทำการสอนวิชาอื่น ๆ นอกเหนือไปจากการสอนหลักธรรมของพระเป็นหลักด้วย เพื่อให้ชาวเมืองมีความรู้พอจะทำราชการของพระเจ้ากรุงสยาม ในความมุ่งหมายของหลักสูตรของบาทหลวงประการสุดท้ายนี้ก็คล้ายกับแนวนโยบายของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชที่กำหนดเอาไว้ในหนังสือจินดามณี

การเรียนการสอนภาษาไทยราวต้น พ.ศ. 2395 โรงเรียนเอกชน 3 แห่ง ถูกตั้งขึ้นโดยกลุ่มมิชชั่นนารีโปรแตสแตนท์ สำหรับเด็กชายเด็กหญิงและสุดท้ายเป็นสหศึกษา นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในภาคเอกชนที่เปิดโอกาสให้เปิดความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ โรงเรียนเอกชนแห่งแรกที่เก็บค่าธรรมเนียมการเรียนเป็นโรงเรียนประจำสำหรับ

เด็กหญิง ซึ่งเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนเพียงครั้งเดียวสำหรับค่าใช้จ่ายทั้งหมด รวมทั้งค่าอาหารและที่พักมีผลทำให้โรงเรียนขาดงบที่จะพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา อย่างไรก็ดีอยู่ที่ผู้ปกครองนักเรียนยินดีจ่ายค่าเล่าเรียนโรงเรียนจึงจะมีความมั่นคงและเป็นที่นิยมตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

โรงเรียนเอกชนที่มีชื่อเสียงได้เกิดขึ้นหลายแห่ง นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2420โรงเรียนอัสสัมชันตั้งขึ้นก่อนตามด้วยโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน (พ.ศ. 2431) และโรงเรียนราชินี (พ.ศ. 2446) โรงเรียนเอกชนที่มีชื่อเสียงอื่น ๆ ก็จัดตั้งขึ้นเรื่อยมาแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเหล่านี้เป็นที่นิยมของผู้ปกครอง

รัฐริเริ่มที่จะสนับสนุนการศึกษาเอกชนในรูปของการเงินทุน บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์มีมาก่อนสมัยประชาธิปไตย (พ.ศ. 2475) ต่อมาเมื่อประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ 2 ฉบับ คือ พ.ศ. 2475 และ พ.ศ. 2479 จึงได้ระบุว่าให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2503) ได้ส่งเสริมให้ภาคเอกชนขยายการศึกษาไปจนถึงระดับวิทยาลัย ต่อมาในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 รัฐได้สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือในการจัดอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพ

ประวัติการศึกษาเอกชนในสมัยรัตนโกสินทร์ เริ่มเมื่อมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบาทหลวงชาวฝรั่งเศสชื่อปาเตโซ(Patecaur)และเจ้าฟ้ามงกุฎซึ่งต่อมาก็คือ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขณะที่บาทหลวงปาเตโซเรียนภาษาไทย บาลี และวัฒนธรรม ในสมัยรัชกาลที่ 4 ทรงศึกษาภาษาลาตินและวัฒนธรรมในราชสำนัก ซึ่งต่อมากลายเป็นเสนาบดีชั้นสูง ซึ่งต่อมาหมอหัสกิจ ดร.คาสเวลล์ (Dr. Caswell)ได้สอนภาษาอังกฤษแก่พระภิกษุ 5รูป ข้าราชบริพาร จำนวน 10 คน สามปีต่อมา ภรรยาของ ดร.คาสเวลล์ได้รับพระราชทานเงินจำนวน 500 เหรียญสหรัฐฯ ด้วย

ในปี พ.ศ. 2394 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้จัดตั้งโรงเรียนสำหรับนางสนมและนางกำนัลขึ้นในพระบรมมหาราชวัง โดยมีมิชชันนารีหญิง 3 คนผลัดเปลี่ยนกันเป็นครูเข้าสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนนั้นมีนักเรียน 30 คนในปีแรก แต่ค่อย ๆ ลดลงและได้เลิกกิจการไปใน 3 ปีต่อมา โรงเรียนนี้เรียกได้ว่าเป็นโรงเรียนเอกชนอย่างแท้จริง

ดังนั้นเมื่อเอกชนมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการศึกษาดังกล่าวมาแล้ว ถ้าหากเอกชนจัดการศึกษาอย่างไม่มีประสิทธิภาพ อาจจะเป็นด้วยขาดความรู้ด้านวิชาการหรือขาดแคลนทุนทรัพย์ หรือจะเป็นด้วยเจตคติของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนที่มุ่งไปทางธุรกิจการค้าย่อมต้องมีผลกระทบกระเทือนต่อสังคมและประเทศชาติโดยส่วนรวม (เสริม ศักดิ์ วิศาลาภรณ์. 2516 : 2) ฉะนั้น รัฐจึงมีหน้าที่ที่จะต้องควบคุมการดำเนินงานของสถานศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย และแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยเฉพาะสถานศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าอุดมศึกษามิใช่สถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร หรือราชการส่วนท้องถิ่นจัดขึ้น โดยมอบให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ควบคุมดูแล (พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน. 2525 : 2)

ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนพุทธศักราช2526 ได้กำหนดลักษณะและการจัดตั้งโรงเรียนเอกชนไว้ในหมวด 2 มาตรา 15 ไว้เป็น 3 ลักษณะคือ โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ และจัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือโรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ และจัดเป็นรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียนและโรงเรียนที่จัดให้การศึกษาแก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษหรือผิดปกติทางร่างกาย สติปัญญาหรือจิตใจที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาพิเศษ หรือโรงเรียนที่จัดให้การศึกษาแก่บุคคลผู้ยากไร้ หรือผู้ที่เสียเปรียบทางการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาสงเคราะห์ผู้ยากไร้ โรงเรียนแต่ละลักษณะจะแบ่งออกเป็น

ลักษณะประเภทใด หรือลักษณะใดให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน. 2525 : 4)

อนึ่ง ในการขออนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พุทธศักราช 2525 เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีที่จะกำหนดโรงเรียนลักษณะใด ประเภทใด หรือระดับใดในท้องที่จำนวนเท่าใดก็ได้ โดยการประกาศในราชกิจจานุเบกษาและเพื่อประโยชน์ในการจัดตั้งควบคุมและส่งเสริมโรงเรียน รัฐมนตรีก็มีอำนาจในการวางระเบียบปฏิบัติได้ด้วย

ส่วนนโยบายทางการศึกษาของรัฐเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชนหมวดที่ 2 ข้อ 1 กล่าวว่ารัฐพึงระดมเลือกสรรทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งุจากรัฐ ท้องถิ่น เอกชน และผู้รักการศึกษามาใช้ในการจัดการศึกษา หาวิธีจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และข้อ 2 ที่ว่ารัฐพึงเปิดโอกาสให้เอกชนร่วมรับภาระจัดการศึกษาได้ภายในขอบเขตที่รัฐกำหนด แต่รัฐจะต้องดูแลให้สถานศึกษาเอกชนทุกระดับ ทุกประเภท ทั้งที่จัดเป็นการศึกษาในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียนดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายแผนงาน และโครงการทางการศึกษาของชาติ ทั้งนี้การศึกษาที่เอกชนจัดนั้นจะต้องไม่แสวงหากำไรเกินควร(กิติมา ปรีดีดิลก. 2523 : 3)

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 พัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัฒน์ เพื่อผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการที่มีความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ในสาขาอาชีพ มีคุณธรรม วินัย เจตคติ บุคลิกภาพ ความคิด สร้างสรรค์ ความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การพัฒนาตนเองให้ตรงความคิดความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชุมชนระดับท้องถิ่นและระดับชาติ โดยเปิดโอกาสให้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ศักยภาพ และโอกาสของตน สามารถถ่ายโอน ผลการเรียน เทียบความเร็วและประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสภาพประกอบอาชีพอิสระ เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตร และจัดการศึกษา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พุทธศักราช 2540

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ สามารถถ่ายโอนผลการเรียน เพิ่มความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดวิธีเรียนวิธีสอนที่หลากหลาย สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรและจัดการศึกษา เพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

2. เพื่อให้มีทักษะในงานอาชีพระดับผู้ชำนาญการเฉพาะทาง สามารถนำไปประกอบอาชีพและพัฒนางานอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี

4. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญหา มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม ขยัน ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพกายใจสมบูรณ์แข็งแรง

6. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจ และเห็นคุณค่า

7. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

สาขาวิชาการตลาด

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ทราบถึงหลักการและเทคนิคในการบริหารการตลาด การขาย การส่งเสริมการขาย และยุทธวิธีการตลาด ซึ่งเป็นงานอาชีพเฉพาะสาขาโดยตรง

2. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่พนักงานการตลาด พนักงานขาย พนักงานจัดซื้อ พนักงานวิจัยและสถิติ ผู้ประกอบการธุรกิจได้อย่างมีคุณภาพ

3. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานด้วยหลักวิชาการที่มีการเตรียมงานวางแผนงานอย่างรอบคอบ ประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อหน้าที่ พร้อมรับวิธีการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ แก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล อันจะช่วยให้การปฏิบัติงานอาชีพประสบผลสำเร็จด้วยดี

4. เพื่อให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ ความสำนึกในจรรยาบรรณและหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม

โครงสร้าง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

สาขาวิชาการตลาด

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาการตลาด ต้องศึกษารายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 89 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้ .-

1. หมวดวิชาพื้นฐาน		18	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	61	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน		12	หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพเฉพาะ		15	หน่วยกิต
2.3 วิชาชีพเลือก	ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
2.4 ฝึกงาน/โครงงาน/โครงการวิชาชีพ		4	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาชีพเสรี	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
	รวม (ไม่น้อยกว่า)	89	หน่วยกิต

โครงสร้างนี้สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทวิชาพาณิชยกรรม

รายวิชาปรับพื้นฐาน

สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาอื่น หรือผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) จะต้องเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพ ต่อไปนี้

รหัส	ชื่อวิชา	ท-ป-น
20002001	คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	1-2-2
22002003	การบัญชี I	2-3-3
22002004	การขาย	1-2-2
22002005	พิมพ์ดีดไทยเบื้องต้น	1-4-3
22002006	พิมพ์ดีดภาษาอังกฤษเบื้องต้น	1-3-2
22012007	การใช้เครื่องใช้สำนักงาน	1-2-2
22012008	โปรแกรมการประมวลผลคำ I	1-2-2
22012204	การหาข้อมูลทางการตลาด	2-2-3
22012205	การกระจายสินค้า	3-0-3

1. หมวดวิชาพื้นฐาน

รหัส	ชื่อวิชา	ท-ป-น
3000-110x	กลุ่มวิชาภาษาไทย	1-2-2
3000-1221	ภาษาอังกฤษธุรกิจ 1	1-2-2
3000-1222	ภาษาอังกฤษธุรกิจ 2	1-2-2
3000-130x	กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	2-0-2
3000-140x	กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์	2-2-3
3000-1501	คณิตศาสตร์ 1	2-0-2
3000-1509	สถิติธุรกิจ	2-0-2
3000-160x	กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3-0-3

2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 61 หน่วยกิต

2.1 วิชาชีพพื้นฐาน

รหัส	ชื่อวิชา	ท-ป-น
3200-0101	หลักเศรษฐศาสตร์	3-0-3
3200-0102	กฎหมายธุรกิจ	3-0-3
3200-0103	หลักการตลาด	3-0-3
3200-0104	หลักการจัดการ	3-0-3

2.2 วิชาชีพเฉพาะ

รหัส	ชื่อวิชา	ท-ป-น
3202-2001	การจัดการขาย	3-0-3
3202-2002	การวิจัยตลาด	2-2-3
3202-2003	กลยุทธ์การตลาด	3-0-3
3202-2004	สัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ	1-4-3
3204-2121	การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านธุรกิจ	2-2-3

2.3 วิชาชีพเลือก ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

2.3.1 ระบบปกติ ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต โดยเลือกเรียนจากรายวิชาที่กำหนดให้ ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต ส่วนที่เหลือให้เลือกเรียนจากสาขาวิชาอื่นจนครบหน่วยที่กำหนด

รหัส	ชื่อวิชา	ท-ป-น
3202-2101	ความรู้เกี่ยวกับสินค้า	3-0-3
3202-2102	การส่งเสริมการขาย	3-0-3
3202-2103	การตลาดเพื่อการส่งออก	3-0-3
3202-2104	การบริหารธุรกิจขนาดย่อม	3-0-3
3202-2105	เทคนิคการนำเสนอ	2-2-3
3202-2106	การบริหารการจัดซื้อ	3-0-3
3202-2107	การตลาดสำหรับธุรกิจบริการ	3-0-3
3202-2108	พฤติกรรมผู้บริหาร	3-0-3
3203-2001	เทคนิคการปฏิบัติงานสำนักงาน	1-4-3
3205-2002	การเงินธุรกิจ	2-2-2
3205-2003	สถาบันการเงิน	3-0-3
3205-2102	ธุรกิจหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์	3-0-3
3205-2107	การบริหารสินเชื่อ	3-0-3
3208-2001	การบริหารงานบุคคล	3-0-3
3208-2107	จิตวิทยาธุรกิจ	3-0-3
3209-2001	การประกันภัย	3-0-3
3212-2003	การประชาสัมพันธ์ของรัฐและธุรกิจ	3-0-3
3212-2108	หลักการโฆษณา	3-0-3
3212-2110	การบริหารงานโฆษณา	3-0-3
3201-3001	การภาษีอากร	3-0-3

2.3.2 ทวิภาคี ให้เรียนไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิจ จากรายวิชา (ปฏิบัติงาน)

รหัส	ชื่อวิชา	ท-ป-น
3202-2201	ปฏิบัติงานบริการลูกค้า	*-*-8
3202-2202	ปฏิบัติงานบริหารงานขาย	*-*-8
3202-2203	ปฏิบัติงานบริหารการจัดซื้อ	*-*-8
3202-2204	ปฏิบัติงานโฆษณาและส่งเสริมการขาย	*-*-8
3202-2205	ปฏิบัติงานวิจัยตลาด	*-*-6
3202-2206	ปฏิบัติงานบริหารงานบุคคล	*-*-6

2.4 ฝึกงาน/โครงงาน/โครงการวิชาชีพ (4 หน่วยกิต) ให้เลือกเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งต่อไปนี้

รหัส	ชื่อวิชา	ท-ป-น
3202-2901	ฝึกงาน	*-*-4
3202-2902	โครงงาน	*-*-4
3202-2903	โครงการวิชาชีพ	*-*-4
3000-1413	โครงงานวิทยาศาสตร์	*-*-4

3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต

ให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจจากรายวิชาที่กำหนดให้ในหมวดวิชาเลือกเสรีหรือรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ทุกประเภทวิชา

รหัส	ชื่อวิชา	ท-ป-น
3000-1701	การเพิ่มผลผลิต	1-2-2
3000-1702	ระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9000	1-2-2
3000-1703	การนิเทศงานอาชีพ	2-0-2
3201-3001	การภาษีอากร	3-0-3
3201-3002	การบัญชีธนาคาร	3-0-3
3201-3003	การสอบบัญชี	3-0-3
3201-3004	การบัญชีธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและธุรกิจโรงแรม	3-0-3
3201-3005	การบัญชีธุรกิจประกันภัย	3-0-3
3201-3006	การบัญชีธุรกิจสถานพยาบาล	3-0-3
3206-3001	การปลอดภัยและการปฐมพยาบาล	2-2-3
3206-3002	ธุรกิจการบิน	3-0-3
3206-3003	นาฏศิลป์ไทย	2-2-3
3208-3001	การบริหารโครงการ	3-0-3
3208-3002	การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในระบบอุตสาหกรรม	3-0-3

รหัส	ชื่อวิชา	ท-ป-น
3208-3003	การพัฒนาบุคลิกภาพ	3-0-3
3208-3004	เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม	3-0-3
3201-3001	หลักการจัดประชุมและสัมมนา	3-0-3
3210-3002	การรักษาความปลอดภัยและป้องกันการสูญหาย	2-0-2
3210-3003	เบเกอรี	1-4-3
3210-3004	งานแกะสลักน้ำแข็งและวัสดุอื่น	1-2-2
3210-3005	อาหารไทย	2-2-3
3210-3006	ศิลปะการจัดและตกแต่งสถานที่	1-2-2
3201-3007	การจัดแสดงอาหารในโอกาสพิเศษ	2-2-3
3210-3008	งานผ้าและซักรีด	2-2-3
3210-3009	งานแกะสลักผักและผลไม้เชิงธุรกิจ	1-2-2
3210-3010	อาหารเพื่อการจัดเลี้ยง	2-2-3
3210-3001	การผสมเครื่องดื่ม	2-2-3
3210-3001	การสร้างสรรค์งานโฆษณา	2-2-3
3212-3002	การติดต่อสื่อสาร	3-0-3

3. สภาพการเรียนการสอนสาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจปัญหาเบื้องต้นอย่างไม่เป็นทางการต่อการเรียนการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาดของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำนวน 4 โรงเรียน จำนวน 21 คน ดังนี้.-

1. โรงเรียนเทคโนโลยีศรีราชา จำนวน 5 คน
2. โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออก จำนวน 8 คน
3. โรงเรียนอักษรเทคโนโลยีพัทยา จำนวน 3 คน
4. โรงเรียนพัทยาพาณิชยการบริหารธุรกิจ จำนวน 5 คน

ปัญหาการเรียนการสอนที่พบ พอสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการสอน ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบมากคือ กิจกรรมของโรงเรียนมีมากจนไม่มีเวลาเตรียมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และภาระงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอนมีมากไป

2. ด้านเนื้อหาวิชา คือไม่สามารถแบ่งเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคม

3. ด้านวิธีการสอน คือไม่สามารถนำวิทยาการใหม่ ๆ มาประยุกต์กับการสอน ไม่มั่นใจว่าจะดำเนินการสอนอย่างไรจึงจะทำให้นักเรียนเข้าใจได้ดี และให้ความสนใจมากขึ้น

4. ด้านสื่อการสอน คือสื่อไม่ทันสมัย และคุณภาพของสื่อการสอนไม่สอดคล้องกับบทเรียน

5. ด้านวัดและประเมินผล คือไม่สามารถกำหนดเกณฑ์มาตรฐานวัดผลในแนวเดียวกัน ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

ลักษณะการสอนที่ดี

สุมานิน รุ่งเรื่องธรรม (2526 : 3 - 5) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนที่ดีคือการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยการกระทำด้วยตนเอง สอนให้เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน และมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ให้ผู้เรียนรู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมประชาธิปไตย เคารพนับถือและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เคารพในสิทธิหน้าที่และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

ทองทิพย์ วรรณพัฒน์ และคณะฯ (2520 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนที่ดีมีลักษณะที่สามารถสังเกตเห็นได้ดังนี้ .-

1. การสอนที่ดีจะไม่ถือเอาหลักสูตรเป็นบรรทัดฐานแน่นอนตายตัว แต่จะมีการยืดหยุ่น หลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

2. การสอนที่ดีจะต้องมีการเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า คือมีการศึกษาหลักสูตร จัดทำแผนการสอน ทำบันทึกการสอน จัดหาสื่อการเรียนการสอนไว้ก่อนที่จะทำการสอน

3. การสอนที่ดีจะต้องยึดถือผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ คือต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมทางสังคม

4. การสอนที่ดีต้องเป็นการสอนที่ให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง คือให้เด็กได้เรียนโดยการกระทำ

5. การสอนที่ดีต้องเป็นการสอนที่ส่งเสริมความเจริญงอกงามให้แก่เด็กทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

6. การสอนที่ดีจะต้องสอนให้เด็กรู้จักอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยคือสอนให้รู้จักเคารพนับถือผู้อื่น รู้จักทำงานร่วมกันและประสานงานกันได้ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนและมีเหตุผล

กรัช และคอชติน (สมศักดิ์ สรสินธ์. 2540 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Grush and Costin. 1975 : 64) ให้ความเห็นว่า ครูที่มีประสิทธิภาพควรเป็นครูที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้นำที่ขยันขันแข็ง กล่าวคือมีความสามารถและกระตือรือร้นในการเรียนการสอน เป็นคนซื่อสัตย์สุจริตน่าไว้วางใจ รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับนักเรียนเสมอ เป็นที่เข้าใจนักเรียนได้ดี ควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียนโดยการให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนชี้แจงวัตถุประสงค์และเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายในชั้นเรียน สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ กระตุ้นให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ให้ความรู้นักเรียนให้ทันต่อความรู้ใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตลอด จนเป็นคนมีอารมณ์ขันด้วย จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ดังนี้ ลักษณะการสอนที่ดีควรที่จะยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และจะต้องสร้างความเจริญงอกงามให้แก่ผู้เรียนทั้งทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา และครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจในตัวผู้เรียนและเปิดกว้างในทุก ๆ ด้านอีกด้วย

เชียรศรี วิวิธสิริ (2526 : 168 - 169) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของครูสอนผู้ใหญ่ ดังนี้

1. มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี
2. มีลักษณะเป็นผู้นำมีความคิดริเริ่ม
3. มีความแม่นยำในหลักสูตรและเนื้อหาวิชา
4. มีความสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ทันโลกทันเหตุการณ์
5. มีทักษะความชำนาญในวิธีการ และเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ

6. มีอารมณ์ขันไม่เครียด

7. มีกลวิธีหลาย ๆ วิธีในการสอน ใช้อุปกรณ์การสอนหรือสิ่งต่าง ๆ ช่วย

8. มีความสามารถในการสร้างและรักษาบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

9. สามารถดึงประสบการณ์ของผู้เรียนออกมาใช้ประโยชน์ได้

10. เป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง มีความรักความเสียสละ และมีอุดมการณ์ในการทำงาน

11. ยอมรับและเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างมีทั้ง ส่วนดีและส่วนเสีย

12. มีความเข้าใจตนเอง ทราบข้อจำกัดของตนทั้งเด่นและด้อย รู้ว่าจุดเด่นบางอย่างอาจเป็นจุดด้อยในบางสถานการณ์

13. มองโลกในแง่ดี มีความจริงใจ และปรารถนาดีต่อผู้อื่นเสมอ

14. เข้าใจความต้องการและปัญหาพื้นฐานของผู้เรียน สามารถมองเห็นปัญหาและแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นได้

15. มีความสำนึกว่าตนไม่ใช่ผู้สอน แต่เป็นเพียงอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้

16. ปฏิบัติตนเป็นเพื่อนร่วมเรียนหรือในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่ม

4. การจัดการเรียนการสอน

การเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นถ้าครูผู้สอนไม่สามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนได้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ก็ถือว่าเป็นการเรียนการสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือมีประสิทธิภาพน้อย (เริงเดช อุทธเสน. 2528 : 2)

การจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรับผิดชอบและเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยทำงานร่วมกับอาจารย์ ให้คำแนะนำ และประสานงานเพื่อให้อาจารย์ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ตระหนักถึงหน้าที่สำคัญของอาจารย์เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษาอย่างเต็มความสามารถ นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนแล้ว ยังมีกิจกรรมนอกห้องเรียนอีกมากมายที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านวิชาการ และทักษะในการประกอบอาชีพ

งานวิชาการเป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินงาน เพราะโรงเรียนอาชีวศึกษาแผนกพาณิชยกรรม และบริหารธุรกิจ ตั้งขึ้นเพื่อจุดประสงค์หลักคือจะสอนให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2527 : 6) ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถาบันการศึกษา งานธุรการเป็นสมอง และงานประสานสัมพันธ์กับชุมชนเป็นใบหน้า ในขณะเดียวกันโรงเรียนมีหน้าที่ ให้ความรู้ความสามารถ ให้นักเรียนสามารถคิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหา มีความรู้ด้านอาชีพได้รับการอบรมด้านศีลธรรม ซึ่งเป็นขอบข่ายที่กว้างขวางของการดำเนินงานทางวิชาการในโรงเรียนต่าง ๆ

พวงรัตน์ วิเวกานนท์ (2526 : 13) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรจะวางแผนร่วมกับบุคลากรและใช้วิธีกระจายอำนาจความรับผิดชอบสนับสนุนให้ครูทุกคนทำงานโดยใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มความสามารถ

นงเยาว์ ธาราศรีสุทธิ (2529 : 8) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นงานหลักและเป็นหัวใจของสถานศึกษา เนื่องจากจุดประสงค์อันดับแรกในการตั้งสถานศึกษาก็เพื่อจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ส่วนงานอื่น ๆ เป็นการสนับสนุนให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ระวีวรรณ เสวตามะ (2529 : 43) อธิบายว่าการจัดการเรียนการสอนนับเป็นหัวใจของการบริหารทั้งหมด เพราะจุดมุ่งหมายของการศึกษาก็คือการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่จะดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนไปพัฒนาตนเองสังคม และประเทศชาติได้ การจัดการเรียนการสอนต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารมีหน้าที่คอยให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ปรึกษา และให้กำลังใจแก่ครู เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นเกี่ยวกับความสำคัญของการสอนที่มีประสิทธิภาพผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอนอย่างเต็มที่ และอาจารย์ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนด้วยทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

4.1 ด้านการเตรียมการสอน

การสอนแต่ละครั้งนั้น ครูจะต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดเตรียมการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการสอนมากที่สุดดังนี้ คือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้เป็นการเตรียมตัวก่อนการสอนว่าควรจะเลือกใช้วิธีการสอนแบบไหน ใช้เทคนิคอะไร ใช้อุปกรณ์และเครื่องมืออะไรบ้าง ทำให้ครูเกิดความรู้สึกมั่นใจในการสอน เพื่อป้องกันการหลงลืมบางอย่าง เมื่อเตรียมการสอนไว้อย่างสมบูรณ์แล้ว สามารถนำมาใช้งานได้ทุกเวลาเมื่อต้องการ เพื่อให้แต่เนื้อหาวิชาที่จำเป็นและครอบคลุม เพื่อป้องกันการออกนอกเรื่อง และเพื่อเป็นตารางเวลาของผู้สอน

ลักขณา อินทะจักร (2538 : 90) กล่าวว่าการเตรียมการสอนจัดเป็นขั้นแรกของการสอนที่มีระบบ เพราะจะเป็นแนวทางให้ครูเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนตามบทเรียนนั้น ๆ การเตรียมการสอนนั้นครูควรจะต้องเตรียมทุกครั้งที่จะทำการสอน ครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพจึงต้องมีการวางแผนการเรียนการสอนก่อนจะทำการสอนเสมอ

ประโยชน์ของการเตรียมการสอน

การเตรียมการสอนนั้นมีประโยชน์อย่างมากมาย ต่อการจัดการเรียนการสอนดังที่ จรัส คำรัตน์ (2534 : 14) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเตรียมการสอน สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูผู้สอนเข้าใจหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และสาระสำคัญของหลักสูตร ถ้าครูเข้าใจหลักสูตรได้ดีมากเท่าไรก็จะช่วยให้การสอนมีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมายมากขึ้นเท่านั้น

2. การเตรียมการสอนโดยศึกษาแผนการสอนก่อนจะช่วยให้ทราบความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการวัดผลและประเมินผลล่วงหน้า ซึ่งจะช่วยให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

3. ช่วยให้ครูผู้สอน มีความพร้อมในการสอน

4. ช่วยให้ครูผู้สอน มีความมั่นใจในการสอน

5. ช่วยให้การสอนของครู เป็นไปตามลำดับขั้น ทำให้เด็กเกิดศรัทธาในตัวครู

6. ช่วยในด้านบริหาร บริการ การนิเทศ การติดตามผล และการจัดครูเข้าสอนแทน

พอสรุปได้ว่า การเตรียมการสอนเป็นการวางแผนจัดเตรียมบทเรียนเนื้อหาวิชาที่จะสอน วิธีสอนลำดับขั้นการสอน การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการประกอบการสอน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลไว้ล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติการสอน เพื่อให้ผู้สอนมีความพร้อมและความมั่นใจในการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4.2 ด้านเนื้อหาวิชา

การที่ครูจะสอนเนื้อหาวิชาใดแก่นักเรียนในระดับใด ครูจะต้องปรับเนื้อหา และเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับสติปัญญา และพัฒนาการของนักเรียนวัยนั้น ๆ ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนจึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นักการศึกษาได้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

ธำรง บัวศรี (2529 : 194) กล่าวว่าเนื้อหาวิชา หมายถึงข้อมูลความรู้หรือสิ่งอันเป็นสาระ ซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่าง ๆ ซึ่งเมื่อนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สงัด อุทรานันท์ (2529 : 70) กล่าวว่า เนื้อหาวิชาที่สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการสอนที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นการเลือกเนื้อหาสาระวิชาที่นำมาสอนจึงจำเป็นจะต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียน และต้องมีความต่อเนื่องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนด้วย ถ้าเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความง่ายเกินไป ผู้เรียนก็จะไม่เกิดการเรียนรู้แต่อย่างใด แต่ในทางตรงข้ามหากเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความยากจนเกินไปหรือไม่มีความต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เนื้อหาอันนั้นก็จะเป็นอุปสรรคที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ให้เข้าใจได้

หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา

การเลือกเนื้อหาวิชาจำเป็นต้องคำนึงถึงเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเหมาะสมกับผู้เรียน ตามปกติครูส่วนใหญ่มักจะดูเนื้อหาวิชาตามหนังสือแบบเรียน ซึ่งอาจเขียนไว้ไม่ละเอียดและชัดเจน ครูผู้สอนควรมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหาวิชา เพื่อจะเลือกและตัดสินว่า เนื้อหาวิชาใดมีความจำเป็นสำหรับผู้เรียนเหมาะกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการปกครอง

เครือวัลย์ ลิ่มอภิชาติ (2531 : 67 - 68) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา ดังนี้.

1. เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง
2. เนื้อหาวิชานั้นต้องเชื่อถือได้ และเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชามีความทันสมัยและถูกต้อง
3. เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับสภาพความปีนจริง
4. เนื้อหาวิชาที่นำมาบรรจุในหลักสูตร ต้องมีความสมดุลย์พอดีครอบคลุมกับการให้ข้อมูล กระบวนการเรียนและความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจถึงหลักการและความคิดรวบยอดได้อย่างลึกซึ้ง
5. เนื้อหาวิชาต้องสนองวัตถุประสงค์ได้หลายประการ หลายด้าน
6. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน
7. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

พงศ์ หรดาล (2531 : 65 -66) ได้เสนอข้อพิจารณาในการเลือกเนื้อหาวิชา ดังต่อไปนี้

1. แหล่งที่จะเลือกเนื้อหาวิชานั้นประกอบด้วย ตำราเรียน รายงานการวิจัย คู่มือต่าง ๆ เป็นต้น
2. หลักการเลือกเนื้อหาวิชา เกณฑ์การเลือกอาจแบ่งออกเป็น
   2.1 ข้อมูลทางอ้อม เช่น ศึกษาจากเอกสาร ผลการวิจัย บทความทางวิชาการ ตำรา หนังสือ เป็นต้น
   2.2 ข้อมูลทางตรง เช่น การสังเกตการศึกษาโดยเข้าไปมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับอาชีพการสัมภาษณ์
3. อันดับการเลือก ก่อนอื่นต้องทำการรวบรวมกฎเกณฑ์ หลักการ ทฤษฎี และทักษะจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อที่จะเลือกอันดับความสำคัญที่มีต่อความต้องการ และสามารถนำไปใช้ให้ได้ผลต่ออาชีพนั้น ๆ

สรุปได้ว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง สาระความรู้ และประสบการณ์ที่เลือกสรรนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีระบบ ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชาต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความถูกต้องทันสมัยมีความสอดคล้องกับวุฒิภาวะ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

4.3 ด้านวิธีการสอน

วิธีสอนของครูถือว่า เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้จุดมุ่งหมายของการศึกษากลายเป็นความจริงขึ้นมาได้ ดังนั้นหากผู้สอนมีความสามารถในการเลือกใช้วิธีสอนที่ดีเหมาะสมย่อมทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และมีความเข้าใจในบทเรียนในวิชาการที่ครูสอนมีทักษะและความชำนาญในวิชาการที่เรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน สามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้ เทคนิคและวิธีการสอนนั้นมีนักการศึกษาหลายคนได้ให้คำจำกัดความไว้ ดังนี้ .-

กิตติศักดิ์ สมุทธารักษ์ (2536 : 24) กล่าวว่า เทคนิคการสอนคือการปฏิบัติหรือการกระทำให้การเสนอเนื้อหาของบทเรียนดีขึ้น ซึ่งครูนำมาใช้เพื่อให้การสอนของเขามีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นโดยการใช้วิธีการสอนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือใช้เครื่องช่วยสอนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างผสมกัน

คามิลอน (พงษ์ หรดาล. 2531 : 107 ; อ้างอิงมาจาก Camilon. n.d.) กล่าวว่า วิธีการสอน (Mothod of Teaching) หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนได้รับและพัฒนาความรู้ ทักษะ นิสัยและเจตคติ ซึ่งเป็นกระบวนการอย่างมีแบบแผนในการให้หรือแสดงเนื้อหาความรู้ หรือทักษะเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 ด้านสื่อการสอน

ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนนอกจากจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีความสามารถในการเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมแล้วความสามารถในการใช้สื่อการสอนของครูก็เป็นตัวการสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนบรรลุถึงจุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ นักการศึกษาได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533 : 80) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในระบบการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จรัส คำรัตน์ (2534 : 36) กล่าวว่าสื่อการสอน หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน วิธีการประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยนำข้อมูล หรือส่งเสริม สนับสนุนให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

สื่อการเรียนการสอนนั้นมีประโยชน์หลายอย่างต่อครูผู้สอนดังที่ สุนันท์ สังข์อ่อน (2526 : 15) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน คือ.-

1. ช่วยครูในการเพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ให้แก่นักเรียน
2. ช่วยให้ครูจัดประสบการณ์ให้นักเรียนหลายรูปแบบ
3. ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการตอบสนองตามที่คาดหวังให้เกิดในตัวนักเรียนได้
4. ช่วยครูในการส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ
5. ช่วยครูในการสอนสิ่งที่ไม่อาจนำมาให้นักเรียนดูได้โดยตรง
6. ช่วยครูในการวินิจฉัยหรือซ่อมเสริมนักเรียนได้
7. ช่วยครูในการสื่อความหมายกับนักเรียน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533 : 90) ได้สรุปประโยชน์ของการใช้สื่อการเรียนการสอนไว้ว่า

1. จูงใจให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและสนใจเรียนมากขึ้น
2. ให้ประสบการณ์อย่างมีความหมายแก่ผู้เรียน
3. ก่อให้เกิดเจตคติที่ดีและมีความประทับใจในสิ่งที่เรียน
4. อธิบายเนื้อหาและทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น

หลักในการเลือกใช้สื่อการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอนช่วยครูผู้สอนนั้นมีประโยชน์มาก แต่ทั้งนี้ครูจะต้องเลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาจึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ดังที่

ธำรง บัวศรี (2531 : 207 - 210) ได้สรุปหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้สื่อการสอนไว้ดังนี้

1. ต้องตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน โดยพิจารณาเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับรายวิชาที่สอนบางครั้งอาจใช้สื่อที่เป็นของจริงมาเปรียบเทียบดู บางกรณีอาจไม่จำเป็นต้องใช้ของจริงก็ได้

2. ต้องเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานประสบการณ์ของผู้เรียน เช่น ถ้าผู้เรียนในวัยเด็กในชั้นประถมศึกษาควรใช้สื่อที่เป็นของจริง มองเห็นได้ชัดเจนเข้าใจง่าย ไม่ต้องตีความ และไม่ต้องใช้หลักทฤษฎีมาประยุกต์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

3. ต้องเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน หมายถึงผู้เรียนที่เป็นหญิงชาย เด็กผู้ใหญ่ ฉลาดมาก ฉลาดน้อยชอบอิสระชอบแก้ตัวและอื่น ๆ ย่อมมีความพึงพอใจในสื่อการสอนที่ต่างกันดังนั้นผู้สอนควรศึกษาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน

4. ต้องเหมาะสมทั้งในด้านค่าใช้จ่ายและการปฏิบัติ และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย

5. ต้องหาได้ง่าย หรือมีอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ

กิดานันท์ มลิทอง (2531 : 33) ได้เสนอหลักการใช้สื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน

2. เลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดีเป็นลำดับขั้นตอน

3. เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน

4. สื่อนั้นควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป

5. ต้องเป็นสื่อที่มีคุณภาพ เทคนิคการผลิตที่ดี มีความชัดเจนและเป็นจริง

6. มีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลาและการลงทุน

กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 146) กล่าวว่า การนำสื่อการสอนไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาที่ง่ายและเร็วขึ้นก่อนจะใช้จริงต้องมีการจัดเตรียมให้พร้อมและทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง สื่อการสอนใช้แทนครูไม่ได้ แต่เป็นสื่อช่วยในการสอนได้ และในการใช้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ไม่ใช้สื่อการสอนหลายชนิดเกินความจำเป็นในคราวเดียวกัน

2. ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อนั้น ๆ ด้วย โดยจับจ้องหรือช่วยเหลือ

3. สื่อการสอนช่วยครูได้แต่แทนครูไม่ได้

4. สื่อการสอนที่ดีที่สุด คือ สื่อการสอนที่ครูกับนักเรียนช่วยกันเสริมขึ้นมา ซึ่งนับว่าเป็นเครื่องหมายของความร่วมมือและความภาคภูมิใจในการใช้สื่อการสอน

สรุปได้ว่าสื่อการสอนหมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติจากผู้สอนให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งช่วยประหยัดเวลาและงบประมาณ สื่อการสอนที่ดีจะต้องมีลักษณะดึงดูดความสนใจ ผู้เรียนมีราคาไม่แพงจนเกินไป การเลือกใช้สื่อการสอนจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเหมาะสมกับวัย พื้นฐานประสบการณ์ และสภาพของผู้เรียน และสื่อการสอนใช้ช่วยครูได้แต่แทนครูไม่ได้

4.5 ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียน เพราะเป็นตัวบ่งชี้ และตรวจสอบระดับความสำเร็จของกิจกรรมต่าง ๆ นักการศึกษาได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้ .-

ธำรง บัวศรี (2531 : 227) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง การวัดคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นตัววัดในด้านปริมาณหรือคุณภาพก็ได้ การวัดในด้านปริมาณ ได้แก่ การวัดความยาว ความกว้าง ความสูงน้ำหนัก ปริมาตร ความถี่ ความเร็ว ปีนต้น ส่วนในด้านคุณภาพ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับเชาว์ปัญญา พฤติกรรม เจตคติ ฯลฯ การประเมินผล หมายถึง กระบวนในการนำความรู้ การรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อเป็นประโยชน์ในการประเมินค่าและตัดสินใจ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 199) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล คือการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณค่า ความจริง และการกระทำ บางทีขึ้นอยู่กับการวัดเพียงอย่างเดียว ส่วนการประเมินผลประกอบด้วย

1. ผลการวัดที่ได้จากกระบวนการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การทดสอบ

2. เกณฑ์การพิจารณา เพื่อให้เป็นแนวทางหรือหลักการพิจารณา แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น พอใจ ไม่พอใจ

3. การตัดสินใจเป็นการสรุปผลเปรียบเทียบระหว่างผลของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

#157687
ร.3

กู๊ด (Good. 1973 : 338) ได้ให้คำจำกัดความของการวัดผลการศึกษาว่า

1. เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวาง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าโดยทั่วไป และการทดสอบการนำมาตราส่วนประเมินค่าและการตีค่ากระบวนการที่วัดได้ และการที่บุคคลได้รับผลของกระบวนการทางการศึกษานั้น ๆ รวมทั้งทฤษฎีของข้อทดสอบ และการสร้างมาตราส่วนประเมินค่า การทำให้มีเหตุผลใช้ได้ และการทำให้เป็นมาตรฐานการแปลความหมายผลของการทดสอบ การประเมินผลทั้งที่เป็นปรนัยและอัตนัย และการใช้วิธีการทางสถิติเพื่อแปลความหมายผลจากการวัด

2. ผลขั้นสุดท้ายที่ได้จากการนำเอาปริมาณการวัดไปใช้กับกระบวนการทำงานทางการศึกษา หรือใช้กับบุคคลที่ถูกวัด

นอกจากนี้ กู๊ด (Good. 1973 : 209) ได้ให้ความหมายคำว่า ประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ทำให้เกิดความมั่นใจ หรือการตัดสินคุณค่า หรือปริมาณของบางสิ่งบางอย่าง โดยตีค่าด้วยความระมัดระวัง

การวัดผลและการประเมินผลมีประโยชน์อย่างมากในการศึกษา ดังที่ จีระพันธ์ พูลพัฒน์ (2523 : 321) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลมีประโยชน์อย่างมากในการศึกษา เพราะการวัดผลและประเมินผล มีบทบาทในการพัฒนาการเรียนการสอนทำให้ครูได้ทราบว่าตนเองมีข้อบกพร่องอะไรบ้างที่จะต้องแก้ไขในเรื่องเนื้อหาวิชาที่สอน วิธีการสอน หรือสาเหตุอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันทำให้ทราบว่านักเรียนยังขาดความเข้าใจในเรื่องใด ซึ่งครูจะได้นำผลที่ได้รับนี้ไปปรับปรุงการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดความความเข้าใจยิ่งขึ้น หรือจะได้จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

เทคนิคการวัดและประเมินผล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 203) ได้สรุปเทคนิคการวัดและประเมินผล ดังนี้

1. เทคนิคการสังเกต การสังเกตที่ดีมี ดังนี้
   1.1 ควรสังเกตเฉพาะเป็นเรื่อง ๆ ที่ต้องการเท่านั้น
   1.2 ต้องมีเกณฑ์ในการสังเกต
   1.3 ต้องสังเกตด้วยความละเอียดรอบคอบ
   1.4 มีการจดบันทึกข้อมูล
   1.5 ควรใช้เครื่องมือประกอบการสังเกต
2. เทคนิคการตรวจสอบผลงาน การตรวจสอบผลงานมีเทคนิค ดังนี้
   2.1 วิธีจัดเรียงลำดับ โดยอาจเรียงจากผลงานที่ดีที่สุดของนักเรียน จนถึงผลงานที่อ่อนที่สุด
   2.2 วิธีจัดอันดับของคุณภาพ โดยใช้วิธีแรกก็คือจัดเรียงลำดับก่อนแล้วจึงแปลอันดับให้เป็นตำแหน่งร้อยละ
3. เทคนิคในการสัมภาษณ์ เป็นการถามด้วยปากเปล่า มีเทคนิควิธีดังนี้
   3.1 มีการตั้งจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์
   3.2 การเตรียมคำถามในเรื่องที่ถาม
   3.3 สร้างบรรยากาศให้มีความรู้สึกที่นักเรียนอยากตอบ
   3.4 ให้เวลาคิดและกระตุ้นให้เกิดความคิดแล้วจึงตอบ

3.5 ควรมีการสัมภาษณ์แบบต่อเนื่อง

3.6 ควรมีการเก็บบันทึกการสัมภาษณ์ทุกครั้ง

4. เทคนิคการทดสอบด้วยข้อเขียน แบบทดสอบข้อเขียน เป็นการวัดผลนักเรียน โดยให้นักเรียนตอบลงในกระดาษคำตอบเป็นหลัก เทคนิควิธีการใช้แบบทดสอบด้วย ข้อเขียน มีดังนี้

4.1 ควรจัดให้มีการทดสอบทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และภายหลังการเรียน

4.2 แบบทดสอบข้อเขียนใช้ในการวัดความรู้ความเข้าใจได้มากกว่าการวัดทักษะ ปฏิบัติและเจตคติ

4.3 การทดสอบด้วยข้อเขียนควรมีหลายลักษณะ ทั้งอัตนัยและปรนัย

4.4 ครู อาจารย์ควรจะได้จัดเก็บ ข้อทดสอบที่สร้างขึ้นและปรับปรุงให้ดีขึ้น

การวัดผลและการประเมินผลกาเรียนการสอน มิได้เน้นการสอบไล่ปลายปีเป็นสำคัญ แต่ต้องการให้ผู้สอนประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดปี นั่นคือ ต้องการประเมินผลการเรียนเพื่อให้รู้ว่าผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีวินัย และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่เพียงใดมากกว่าการสามารถตอบคำถามได้ และในการที่พยายามให้ผู้สอนเป็นผู้สอบเองก็เพื่อจะให้ผู้สอนเห็นว่าไม่จำเป็นต้องสอนเพื่อสอบ แต่จะสอนเพื่อให้เรียนในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนและสังคมนั้น ๆ

สรุปได้ว่าการวัดและประเมินผลเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่า การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ หรือบรรลุวัตถุประสงค์ได้ในระดับใด และครูมีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องทำการทดสอบเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ดังนั้นครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและวิธีการวัดและประเมินผลเป็นอย่างดี

4.6 ปัญหาการเรียนการสอน

จากการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาของชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้เสนอต่อคณะกรรมการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย พบว่า ปัญหาต่าง ๆ มีดังนี้ (ทองดูณ หงส์พันธุ์. 2524 : 7)

1. ปัญหาด้านจุดมุ่งหมายในทัศนะของนักศึกษา มีความเห็นว่า

1.1 นักศึกษาไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายการศึกษา

1.2 สถาบันการศึกษาตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดี แต่ขาดการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้น บางแห่งตั้งวัตถุประสงค์ไว้สูงเกินไป

1.3 ขาดการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

1.4 ในส่วนตัวของนักศึกษาจะมุ่งศึกษาเพื่อยกระดับฐานะของตนเองเป็นส่วนใหญ่ โดยขนาดการนำความรู้ไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

2. ปัญหาด้านหลักสูตรและสภาพการเรียนการสอน

2.1 ผู้สอนใช้การบรรยาย ทำให้เบื่อหน่าย และการสอนมีลักษณะให้ท่องจำเนื้อหามากเกินไป

2.2 หนังสืออ้างอิงมีน้อย ขาดตำราต่างประเทศที่แปลเป็นภาษาไทย

2.3 ผู้สอนขาดความเป็นกันเอง และมาสอนไม่สม่ำเสมอ

3. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

3.1 ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้ชอล์กและกระดานดำเป็นอุปกรณ์การสอน

3.2 ผู้สอนไม่เข้าใจและไม่มีทักษะในการใช้อุปกรณ์ สื่อการเรียนต่าง ๆ

4. ปัญหาการประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียนและผู้สอน

4.1 ผู้สอนไม่มีหลักเกณฑ์วัดผลที่แน่นอน

4.2 ผู้สอนบางท่านให้คะแนนจากผลงาน หรือสอบเพียงอย่างเดียว ควรพิจารณาการแสดงความคิดเห็นควบคู่กันไปกับการรายงาน การสอบข้อเขียน ไม่ควรนำเรื่องส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง ให้ความสนิทสนมและความใกล้ชิดน้อยเกินไป

รุจิร์ ภู่สาระ (2531 : 72 - 73) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ผู้สอน และผู้บริหารในระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับตัวผู้เรียนที่อาจทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์โดยตรงกับปัญหาการเรียนการสอน การขาดคุณลักษณะบางประการของผู้เรียนทำให้การเรียนการสอนไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวคือ

1. ระดับสติปัญญาและความถนัดทางการเรียน สิ่งนี้คงปฏิเสธได้ยากว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสอน ผู้มีสติปัญญาสูงย่อมจะมีปัญหาทางการเรียนน้อยกว่าผู้ที่มีสติปัญญาต่ำกว่า ซึ่งผู้สอนก็จะต้องรู้จักกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียนด้วย

2. องค์ประกอบทางด้านสรีระร่างกายภายนอก ซึ่งได้แก่ ประสาทสัมผัสของผู้เรียนที่จะสามารถรับรู้สิ่งที่ผู้สอนได้มากน้อยเพียงใด เช่น ผู้เรียนบางคนอาจมีสายตาผิดปกติ ความสามารถในการได้ยิน สุขภาพ และสุขภาพจิต ฯลฯ ถ้าการเรียนบางวิชาจำเป็นต้องอาศัยทักษะเหล่านี้ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการสอนได้

3. บุคลิกภาพและอุปนิสัยส่วนตัว ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความมั่นใจในตนเอง ทัศนคติต่ออาจารย์ผู้สอน ทัศนคติต่อวิชาเรียน ทัศนคติต่อสถาบันและวิชาชีพที่เรียน สิ่งเหล่านี้จะมีผลอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน ผู้เรียนบางคนไม่สามารถจะเลือกเรียนในสาขาวิชาชีพที่ตนรักระบบการสอนเข้ามหาวิทาลัยมีให้เลือกหลายลำดับทำให้ผู้สอบเข้ามหาวิทยาลัยบางคนที่สอบได้ในวิชาที่ตนไม่ได้ตั้งใจจะเรียนขาดความสนใจและเอาใจใส่ เพราะจิตใจมุ่งแต่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัยใหม่ในปีต่อไป

4. สภาพทางบ้านฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยล้วนแต่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดปัญหาทางการเรียนการสอน แม้ผู้สอนจะทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด แต่ถ้าผู้เรียนมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับสภาพปัญหาในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของพ่อ แม่ ผู้ปกครองอาจทำให้ผู้เรียนต้องใช้เวลาส่วนหนึ่งหารายได้มาช่วยเหลือการศึกษาของตนเองด้วย

ทิพย์สุดา จงใจ (2541 : 15) ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาการดำเนินงานการฝึกอาชีพระยะสั้น ว่าจากการประเมินผลการดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนทุกจังหวัดทั่วประเทศ ปรากฏว่ามีปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานการฝึกวิชาชีพระยะสั้น ดังนี้คือ .-

1. ปัญหาการขาดข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อการวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของการตลาด

2. ปัญหาการโอนเงินงบประมาณส่วนกลางสู่ท้องถิ่นทำได้ล่าช้าทำให้เกิดความไม่คล่องตัวของการฝึก

3. ปัญหาการขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยด้านการประหยัดการใช้ทรัพยากร

4. ปัญหาหลักสูตรบางหลักสูตรล้าสมัย บางหลักสูตรระยะเวลาสั้นมากเกินไปทำให้การฝึกไม่ได้ผลเท่าที่ควร ผู้ที่สำเร็จจากการฝึกวิชาชีพขาดคุณภาพโดยเฉพาะผู้ที่มีพื้นฐานน้อย

5. ปัญหาคุณภาพครูผู้ฝึก บางแห่งขาดแคลน บางแห่งมีครูฝึกแต่เป็นครูที่ขาดประสบการณ์ทำให้มีปัญหาในการถ่ายทอด

6. ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนค่อนข้างสูง

7. ปัญหางบประมาณมีน้อยทำให้การฝึกล้าสมัยไม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ

8. ปัญหาผู้เข้าฝึกวิชาชีพไม่ตั้งใจเอาไปใช้ให้เกิดประโยชน์

9. ปัญหาการตลาดสำหรับผลผลิตของผู้ที่ได้รับการฝึกอาชีพ

10. ปัญหาการขาดแคลนเงินทุนสำหรับผู้มีความประสงค์จะมีกิจการของตนเอง

11. ปัญหากฎ ระเบียบต่าง ๆ ซึ่งมีมากมาย ซับซ้อนจนไม่เกื้อกูลการทำงานและกลายเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สมศักดิ์ สรสินธุ์ (2541 : 68 - 69) ได้ทำการวิจัยเรื่อปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนด้านเนื้อหาวิชา การใช้สื่อการสอน วิธีการสอน การวัดและการประเมินผล โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตของสหวิทยาลัยทวารวดี 4 สถาบัน คือสถาบันราชภัฏเพชรบุรี สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี สถาบันราชภัฏนครปฐม จำนวน 115 คน ปรากฏว่าปัญหาในด้านเนื้อหาวิชาของอาจารย์โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป จากแบบสอบถาม ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เนื้อหาวิชาไม่เหมาะสมกับสภาพสังคม รองลงมาคือรายวิชาที่จะเรียนจะเป็นวิชาพื้นฐานมากกว่าวิชาเอก และข้อเสนอแนะในแนวทางแก้ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา มีข้อเสนอแนะมากที่สุด คือ การกำหนดวุฒิ และรายวิชาให้ตรงกับตลาดแรงงานรองลงมาคือเน้นวิชาเอกเพื่อให้นักศึกษาเป็นที่ต้องการตลาดแรงงาน ปัญหาด้านวิธีการสอน ปัญหามากที่สุดคือ ผู้สอนส่วนใหญ่ยังเน้นการบรรยาย ส่วนข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหามากที่สุดคือควรส่งเสริมให้นักศึกษากล้าแสดงออกด้านความคิดเห็นให้มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความชำนาญในการปฏิบัติงานมากขึ้น ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ สื่อการไม่เพียงพอ และข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหามากที่สุดคือ ควรมีการสนับสนุนในด้านงบประมาณในการจัดหาซื้อสื่อการเรียนการสอน และปัญหาในด้านการวัดและประเมินผล ปัญหามากที่สุดคือ การวัดและประเมินผลในวิชาเดียวกันจะไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ข้อเสนอแนะในทางแก้ปัญหา ควรมีการจัดการสอบย่อยให้มากขึ้น เพื่อให้นักศึกษามีความกระตือรือร้น

วรรณวดี ม้าลำพอง และปรีชา นิลแก้ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2522:330-331) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์วิทยาลัยครูเชียงใหม่ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ที่สอนในระดับ ป.กศ., ป.กศ.สูง และปริญญาตรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2520 สังกัดในสาขาวิชาต่าง ๆ 12 สาขา จำนวน 136 คน โดยใช้แบบสอบถามทั่วไปของปิ่นวดี จิระนรานุรักษ์ สรุปผลได้ดังนี้

1. อาจารย์ในวิทยาลัยโดยส่วนรวมมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละด้านเป็นปริมาณต่างกัน และส่วนมากมีปริมาณสูงกว่าเกณฑ์ปานกลาง แสดงว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปค่อนข้างดี ซึ่งพฤติกรรมการสอนด้านที่ดีที่สุดคือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว รองลงมาคือด้านคุณภาพของภาษาและเสียง ซึ่งพบว่ามีปริมาณใกล้เคียงกัน

ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณน้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน และเมื่อแยกพิจารณาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชาพบว่าส่วนใหญ่ได้ผลใกล้เคียงกับการพิจารณาเป็นส่วนรวม

2. วิธีสอนเพื่ออาจารย์แทบทุกสาขาวิชาใช้มากที่สุดคือ วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง ซึ่งอาจารย์ส่วนมากใช้วิธีสอนได้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา

3. นักศึกษาทั้งชายและหญิงทุกระดับชั้นประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมินนั้นไม่ขึ้นอยู่กับเพศและระดับชั้นเรียน

จำเนียร จันทร์งาม (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำและทัณฑสถานในห้าด้าน คือ ด้านตัวครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการสอน ด้านเนื้อหาและหลักสูตรและด้านการวัดและประเมินผลและเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำและทัณฑสถานทั้งห้าด้าน โดยจำแนกตามตัวแปร คือ อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านการสอน การเข้ารับการอบรมการสอนผู้ใหญ่ และวิชาชีพที่สอน พบว่า

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำและทัณฑสถานในด้านผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นอีกสี่ด้านอยู่ในระดับน้อย

2. ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำ และทัณฑสถานไม่แตกต่างกัน

3. ครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำและทัณฑสถานไม่แตกต่างกัน

4. ครูผู้สอนที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านการสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำและทัณฑสถานไม่แตกต่างกัน

5. ครูผู้สอนที่เข้ารับการฝึกอบรมการสอนผู้ใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำ และทัณฑสถานไม่แตกต่างกัน

เลห์แมน และมีเรนส์ (สมศักดิ์ สรสินธ์. 2540 ; อ้างอิงมาจาก Lehmenn and Mehrens. 1971: 136) ได้สรุปการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเวสเทอร์น วอชิงตัน สเตท (Western Wansington State College) จำนวน 443 คน นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของครูในอุดมคติว่ามีเกณฑ์ที่สำคัญมากที่สุด 5 ประการ คือ

1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนต้องมีความรู้อย่างกว้างขวาง ทั้งความรู้ขั้นมูลฐานและความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน

2. มีความสนใจในวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้งและมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าวิชาที่สอน

3. มีความยืดหยุ่น และมีความสามารถที่จะเสนอบทเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ และสนองความต้องการของผู้เรียน

4. เตรียมการสอนอยู่เสมอในวิชาที่ตนสอนกำหนดหัวข้อวิชาที่สอน กำหนดวัตถุประสงค์ตลอดจนรายชื่อหนังสืออ้างอิง

5. ใช้ศัพท์ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม มีความสามารถในการอธิบายอย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง สอนโดยคำนึงถึงระดับความสามารถของผู้เรียน

บาติสตา (สมศักดิ์ สรสินธ์. 2540 ; อ้างอิงมาจาก Batista. 1976 : 257) ได้ศึกษาพฤติกรรมของครูที่ดีจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า พฤติกรรมของครูที่ดีประกอบด้วย การเป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย มีความรู้ความสามารถในการเขียนบทความ และสิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มีวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา และผู้เรียนมีความรู้ในวิธีประเมินจุดมุ่งหมายของวิชาอย่างเหมาะสม มีคุณธรรมในวิชาชีพ เป็นผู้ที่ทำงานด้วยการให้บริการกับสถาบันและชุมชนให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนครู นิสิตนักศึกษา และสถาบัน

จากการศึกษาผลการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครูสรุปได้ว่าผลการศึกษามีทั้งลักษณะคล้ายคลึงกัน คือครูที่ดีต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนมีความสนใจในเนื้อหาที่ตนสอนอย่างสุดซึ่ง ต้องเตรียมการสอนอยู่เสมอ และใช้ศัพท์ภาษาอย่างถูกต้องชัดเจน โดยดึงความสามารถของครูเอามาถ่ายทอดให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาดระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. กลุ่มที่ศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. กลุ่มที่ศึกษา

เป็นอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ทั้งหมดที่สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี รวม 15 แห่ง รวมทั้งสิ้น 110 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนอาจารย์จำแนกตามโรงเรียน 15 แห่ง

ชื่อโรงเรียน	จำนวนอาจารย์ที่สอนสาขาวิชาการตลาด
1. ชลพินิจพณิชยการ	7
2. ชลบุรีบริหารธุรกิจและเทคโนโลยี	8
3. ดาราสมุทรบริหารธุรกิจ	10
4. เทคนิคพาณิชยการสัตหีบ	6
5. เทคนิคเบญจชลบุรี	7
6. เทคโนโลยีภาคตะวันออก	15
7. เทคโนโลยีชลบุรี	8
8. เทคโนโลยีศรีราชา	7
9. ไทยบูรพาบริหารธุรกิจ	8
10. เมืองชลพาณิชยการ	7
11. พาณิชยการชลบุรี	7
12. พาณิชยการตะวันออก	8
13. พัทยาพาณิชยการ	7
14. พัทยาพาณิชยการบริหารธุรกิจ	8
15. อักษรเทคโนโลยีพัทยา	5
รวม	118

<u>หมายเหตุ</u> เก็บรวบรวมที่สมบูรณ์ได้ 110 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับการเรียนการสอน ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล วิชาการตลาดตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สร้างขึ้นโดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

1. เพศ
2. ระดับการศึกษา
3. ประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ที่มีต่อการเรียนการสอนใน 5 ด้าน คือการเตรียมการสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สื่อการสอน และการวัดและประเมินผล โดยออกแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับดังนี้

เป็นปัญหามากที่สุด กำหนดคะแนน 4 คะแนน
เป็นปัญหามาก กำหนดคะแนน 3 คะแนน
เป็นปัญหาน้อย กำหนดคะแนน 2 คะแนน
เป็นปัญหาน้อยที่สุด กำหนดคะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาของอาจารย์เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

3. วิธีการ และขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนการสอนเพื่อใช้เป็นกรอบแนวความคิดของการวิจัย

2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวความคิดของการวิจัยทั้ง 5 ด้าน ๆ ละ 15 ข้อ รวม 75 ข้อ

3. นำแบบสอบถามเสนอต่อประธาน และกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และเสนอแนะเพิ่มเติม

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไข เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนอประธาน และกรรมการผู้ควบคุมสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try out) กับอาจารย์สาขาวิชาการตลาด โรงเรียนกรุงเทพบริหารธุรกิจ และวิทยาลัยรัตนบัณฑิต ในกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มที่ศึกษาวิจัย จำนวน 50 คน และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าจำแนกรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(item-total correlation) แล้วคัดเลือกข้อที่มีนัยสัมคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไว้ทั้ง 5 ด้าน รวม 44 ข้อ ดังนี้

ด้านการเตรียมการสอน จำนวน 7 ข้อ

ด้านเนื้อหาวิชา จำนวน 9 ข้อ

ด้านวิธีการสอน จำนวน 10 ข้อ

ด้านสื่อการสอน จำนวน 9 ข้อ

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (∝-Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำนวน15 แห่ง

2. นำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มที่ศึกษา พร้อมทั้งเก็บแบบสอบถามคืน จำนวน 118 ฉบับ ตรวจเช็คข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุดได้ จำนวน 110 ฉบับ

3. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หลังจากนั้นนำข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละชุดไปลงรหัสเพื่อคำนวณค่าสถิติโดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC

5. การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ทั้ง 5 ด้าน คือปัญหาด้าน การเตรียมการสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สื่อการสอน และการวัดและประเมินผลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับปัญหา แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีปัญหาในการสอนน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีปัญหาในการสอนน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีปัญหาในการสอนมาก

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.00 หมายถึง มีปัญหาในการสอนมากที่สุด

2. วิเคราะห์ความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2 เปรียบเทียบปัญหาการสอนของผู้ตอบจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอนโดยการทดสอบค่าที

3. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 หาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541:40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลของคะแนนรวมทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ศึกษา

1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ 2541 : 65)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - \left(\sum X\right)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ศึกษา

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามโดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

$$= \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{\left[N\sum X^2 - \left(\sum X\right)^2\right]\left[N\sum Y^2\left(\sum Y\right)^2\right]}}$$

เมื่อ แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนชุด X

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนชุด Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนชุด X แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของคะแนนชุด Y แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่าง X กับ Y

N แทน จำนวนคน

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2523: 98-99)

$$\alpha = \frac{N}{N-1}\left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2}\right]$$

เมื่อ α = ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ = ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t – test เมื่อทดสอบความแปรปรวนของประชากรกลุ่มที่ 1 $\left(\sigma_1^2\right)$ และกลุ่มที่ 2 $\left(\sigma_2^2\right)$ ถ้าพบว่า $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$.ใช้ สูตรในกรณี (ชูศรี วงศ์รัตนะ .2541:180)

$$t = \frac{\overline{X_1} - \overline{X_2}}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1+n_2-2}\left(\frac{1}{n_1}+\frac{1}{n_2}\right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution

$\overline{X_1}$ $\overline{X_2}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ค่าคะแนนความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

df แทน degree of freedom

ถ้าพบว่า $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ 2541:180)

$$t = \frac{\overline{X_1} - \overline{X_2}}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1}+\frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2 + \left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_2}\right)^2}{n_1-1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)}{n_2-1}}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น ที่ใช้พิจารณาสรุปผลการทดสอบด้วยค่า ที

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1. การวิเคราะห์ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาดโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สื่อการสอน และการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 2. การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน รวมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สื่อการสอน และการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3. การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาดเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 37 คน (จากกลุ่มที่ศึกษา 118 คน) แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 33.63

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด โดยรวมและรายด้าน

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด

ด้าน	ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด	$\bar{X}$	S	ระดับปัญหา
1	การเตรียมการสอน	2.13	.57	น้อย
2	เนื้อหาวิชา	2.13	.69	น้อย
3	วิธีการสอน	2.22	.65	น้อย
4	สื่อการสอน	2.34	.69	น้อย
5	การวัดและประเมินผล	2.24	.67	น้อย
	รวม	2.21	.59	น้อย

จากตาราง 2 แสดงว่า อาจารย์สาขาวิชาการตลาด มีปัญหาการสอนในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ด้านการเตรียมการสอน

ข้อ	ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด	$\bar{X}$	S	ระดับปัญหา
1	ไม่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากสถานศึกษาให้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการสอนวิชาทางการตลาด	2.26	1.04	น้อย
2	ได้รับมอบหมายภารกิจอื่นจำนวนมาก นอกจากเหนือจากงานการสอนในวิชาทางการตลาด ทำให้ไม่มีเวลามากพอในการเตรียมการสอน	2.40	.88	น้อย
3	ขาดความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้วิธีสอนเพื่อเตรียมการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละวิชา	2.25	.85	น้อย
4	ขาดความเชี่ยวชาญในการจัดลำดับความต่อเนื่องของเนื้อหาวิชาการตลาด	2.06	.71	น้อย
5	ไม่สามารถจัดลำดับขั้นตอนกระบวนการสอนให้เป็นระบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ	1.99	.80	น้อย
6	ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนในวิชาที่ตนเองไม่มีพื้นความรู้และประสบการณ์การสอนมาก่อน	2.25	.92	น้อย
7	ขาดการศึกษาจุดประสงค์ของรายวิชาก่อนเตรียมการสอน	1.72	.73	น้อย
	รวม	2.13	.57	น้อย

จากตาราง 3 แสดงว่า อาจารย์สาขาวิชาการตลาด มีปัญหาด้านการเตรียมการสอน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชา การตลาด ด้านเนื้อหาวิชา

ข้อ	ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด	$\bar{X}$	S	ระดับปัญหา
1	ได้รับมอบหมายให้สอนในรายวิชาที่ไม่ตรงกับวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ของตนเอง	2.11	.88	น้อย
2	คัดเลือกเนื้อหาวิชาโดยไม่คำนึงถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	2.01	.97	น้อย
3	ไม่ได้ศึกษาจุดประสงค์ของรายวิชาที่จะสอน	1.70	.82	น้อย
4	โรงเรียนขาดแหล่งข้อมูลสำหรับให้อาจารย์ผู้สอนค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชาชีพทางการตลาด	2.43	1.07	น้อย
5	ขาดความรู้ ความชำนาญที่จะจัดเนื้อหาวิชาให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน	2.15	.96	น้อย
6	ไม่สามารถวิเคราะห์การใช้แบบเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	2.16	.93	น้อย
7	ไม่สามารถสรรหาตำราเรียนเกี่ยวกับวิชาการตลาดที่มีเนื้อหาเป็นปัจจุบันเพื่อนำมาให้ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติม	2.27	1.03	น้อย
8	อาจารย์ผู้สอนขาดประสบการณ์ที่จะจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาวิชา	2.01	.77	น้อย
9	ไม่สามารถเรียงลำดับเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน	2.33	.86	น้อย
	รวม	2.13	.69	น้อย

จากตาราง 4 แสดงว่า อาจารย์สาขาวิชาการตลาด มีปัญหาด้านเนื้อหาวิชา โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชา การตลาด ด้านวิธีการสอน

ข้อ	ปัญหา การสอนของอาจารย์ สาขาวิชาการตลาด	$\bar{X}$	S	ระดับปัญหา
1	ขาดการพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนในการจูงใจผู้เรียน	2.25	.82	น้อย
2	ไม่ได้รับการส่งเสริมให้อบรมเกี่ยวกับความรู้ด้านวิธีการสอนให้เหมาะสมกับสาขาวิชา	2.46	.91	น้อย
3	ไม่สามารถปรับวิธีการสอนจากครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ไปสู่วิธีที่ใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนได้	2.31	.92	น้อย
4	ขาดความรู้ ความชำนาญในการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของวิชาการตลาด	2.29	.89	น้อย
5	ขาดเทคนิคการใช้วิธีการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพการตลา	2.18	.92	น้อย
6	ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายอย่างเดียวโดยไม่ใช้วิธีการสอนแบบอื่น	2.18	.96	น้อย
7	ขาดการวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละบทเรียน	2.24	.81	น้อย
8	ขาดประสบการณ์ความชำนาญในการสอนวิชาการตลาด	2.15	.81	น้อย
9	ขาดความสามารถในการใช้วิธีการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาในวิชาชีพการตลาด	2.08	.76	น้อย
10	ไม่สามารถเลือกวิธีการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับเรื่องที่จะสอน	2.05	.93	น้อย
	รวม	2.22	.65	น้อย

จากตาราง 5 แสดงว่า อาจารย์สาขาวิชาการตลาด มีปัญหาด้านการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ด้านสื่อการสอน

ข้อ	ปัญหา การสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด	$\bar{X}$	S	ระดับปัญหา
1	ไม่มีความสะดวกในการใช้สื่อการสอน	2.72	1.08	มาก
2	สื่อการสอนล้าสมัยไม่เหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการสอน	2.43	.95	น้อย
3	อาจารย์ผู้สอนขาดความรู้ ความสามารถในการเลือกสื่อการสอนมาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาการตลาด	1.95	.96	น้อย
4	อาจารย์ผู้สอนขาดทักษะ และความชำนาญในการใช้สื่อการสอน	2.15	.93	น้อย
5	อาจารย์ผู้สอนใช้สื่อการสอนไม่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในส่วนที่เป็นทักษะในวิชาชีพทางการตลาด	1.93	.81	น้อย
6	สื่อการสอนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	2.62	.99	มาก
7	สื่อการสอนขาดการซ่อมบำรุงให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้ตลอดเวลา	2.33	.96	น้อย
8	การเบิกค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงสื่อการสอนมีความยุ่งยาก	2.82	.88	มาก
9	การเบิกค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงสื่อการสอนมีความยุ่งยาก	2.14	.76	น้อย
	รวม	2.34	.69	น้อย

จากตาราง 6 แสดงว่า อาจารย์สาขาวิชาการตลาด มีปัญหาด้านสื่อการสอน โดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านนี้พบว่า ข้อที่มีปัญหาในระดับมากคือ ไม่มีความสะดวกในการใช้สื่อการสอน สื่อการสอนมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน การเบิกค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงสื่อการสอนมีความยุ่งยาก นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชา การตลาด ด้านการวัดและประเมินผล

ข้อ	ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด	X	S	ระดับปัญหา
1	ไม่ได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	2.44	1.07	น้อย
2	ไม่ได้รับกาง่ส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมการสร้างแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน	2.55	1.05	มาก
3	ขาดความร่วมมือในกลุ่มของอาจารย์ผู้สอนวิชาการตลาดในเรื่องของการวัดและประเมินผล	2.15	.81	น้อย
4	อาจารย์ไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการประเมินผลในแต่ละบทเรียน	2.06	.84	น้อย
5	ไม่สามารถสร้างแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงได้	2.42	.79	น้อย
6	ใช้การวัดและประเมินผลแบบเดียวตลอดภาคเรียน	2.24	.93	น้อย
7	ไม่สามารถนำการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนในแต่ละครั้งไปเป็นแนวทางปรับปรุงแบบทดสอบครั้งต่อไป	2.09	.82	น้อย
8	ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะเฉลยแบบทดสอบให้ผู้เรียนทราบ	1.93	.69	น้อย
9	ไม่สามารถพัฒนาแบบทดสอบให้เป็นมาตรฐานอยู่เสมอ	2.26	.85	น้อย
	รวม	2.24	.67	น้อย

จากตาราง 7 แสดงว่า อาจารย์สาขาวิชาการตลาด มีปัญหาด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาในระดับมาก คือ ไม่ได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมการสร้างแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 2 ผลการ เปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน (ปรากฏตามตาราง 8 – 10)

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด จำแนกตามเพศ

ปัญหาด้านต่าง ๆ	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. การเตรียมการสอน	2.07	.48	2.15	.59	-.63	.530
2. เนื้อหาวิชา	1.78	.43	2.24	.73	-3.98**	.000
3. วิธีการสอน	2.02	.55	2.85	.67	-1.86	.065
4. สื่อการสอน	2.19	.72	2.39	.68	-1.28	.202
5. การวัดและประเมินผล	2.10	.66	2.28	.68	-1.20	.234
รวม	2.03	.52	2.27	.61	-1.80	.073

จากตาราง 8 แสดงว่าอาจารย์สาขาวิชาการตลาด เพศชายและเพศหญิง มีปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เฉพาะปัญหาด้านเนื้อหาวิชาที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์เพศหญิง มีปัญหาด้านเนื้อหาวิชา มากกว่าอาจารย์เพศชาย ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหาด้านต่าง ๆ	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. การเตรียมการสอน	2.21	.57	1.74	.34	4.77**	.000
2. เนื้อหาวิชา	2.20	.73	1.79	.35	3.63**	.001
3. วิธีการสอน	2.29	.68	1.84	.34	4.23**	.000
4. สื่อการสอน	2.41	.72	1.99	.42	3.37**	.002
5. การวัดและประเมินผล	2.28	.71	2.00	.35	2.56*	.014
รวม	2.28	.62	1.87	.26	4.58**	.000

จากตาราง 9 แสดงว่า อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ข้อที่ 2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเฉพาะปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยที่อาจารย์ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีปัญหาการสอนโดยรวม และรายด้าน สูงกว่าอาจารย์ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด จำแนกประสบการณ์ในการสอน

ปัญหาด้านต่าง ๆ	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t	p
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. การเตรียมการสอน	2.32	.52	2.01	.56	2.90**	.005
2. เนื้อหาวิชา	2.23	.74	2.06	.66	1.22	.225
3. วิธีการสอน	2.33	.72	2.15	.60	1.48	.141
4. สื่อการสอน	2.43	.75	2.28	.65	1.09	.276
5. การวัดและประเมินผล	2.33	.68	2.18	.66	1.10	.273
รวม	2.33	.64	2.14	.56	1.66	.100

จากตาราง 10 แสดงว่า อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีปัญหาการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเฉพาะด้านการเตรียมการสอนที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีปัญหามากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาดเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 37 คน (จากกลุ่มที่ศึกษา 110 คน) คิดเป็นร้อยละ 33.63

ตาราง 11 วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด

ข้อที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
	ด้านการเตรียมการสอน	
1	ควรลดภารกิจด้านอื่น ๆ ที่จะส่งกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนของอาจารย์ลงเพื่อให้มีเวลาในการจัดเตรียมการสอนให้มากขึ้น	14
2	ควรจัดอบรมครูอาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาการตลาดให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการสอนวิชาทางการตลาดให้มากขึ้น และสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน	12
3	ควรมีการวิเคราะห์เนื้อหา และจุดประสงค์ของรายวิชาต่าง ๆ เพื่อเตรียมการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้องก่อนเปิดภาคเรียนเสมอ	8
	ด้านเนื้อหา	
1	โรงเรียนควรสนับสนุนด้านเอกสารตำราสำหรับครูอาจารย์ผู้สอนอย่างเพียงพอและจัดหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนอย่างเพียงพอกับความต้องการ	10
2	ควรมอบหมายให้สอนในรายวิชาที่ตรงกับวุฒิการศึกษา และประสบการณ์เพื่อคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน	9
3	ควรมีการสังเคราะห์เนื้อหาวิชาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และนำไปสอนนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ	5
	ด้านวิธีการสอน	
1	ควรมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้มากขึ้น	11
2	ควรจัดอบรมครูอาจารย์ผู้สอนให้มีเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ และหลากหลายกับการนำไปใช้สอนสาขาวิชาการตลาดให้มากขึ้น	7
3	โรงเรียนควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการสอนภาคปฏิบัติในสาขาวิชาการตลาดอย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	6
	ด้านสื่อการสอน	
1	โรงเรียนควรแสวงหาและจัดซื้อสื่อการสอนให้เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้หรือผู้เรียน	9
2	ควรลดขั้นตอนในการเบิกจ่ายงบประมาณ ในการซ่อมแซม รักษาและบำรุงสื่อการสอนจะทำให้เกิดความสะดวก และคล่องตัวมากกว่านี้	8
3	จัดทำระบบการให้บริการสื่อการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้	6

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
	ด้านการวัดและประเมินผล	
1	ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการวัดผลและประเมินผล และนำผลจากการประเมินนั้นไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มากขึ้น	12
2	ควรมีจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลที่ได้มาตรฐานและการวัดผลประเมินผล เพื่อให้นำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	8

จากตาราง 11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนการสอน ของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด มากที่สุด คือ ด้านการเตรียมการสอน รองลงมาคือด้านเนื้อหา และ ด้านวิธีการสอน ที่มีค่าความถี่ของปัญหาเท่ากัน ส่วนด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีค่าความถี่ของปัญหารองลงมาตามลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านการเตรียมการสอน ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ควรลดภาระกิจด้านอื่น ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนของอาจารย์ลงเพื่อให้มีเวลาในการจัดเตรียมการสอนให้มากขึ้น รองลงมาคือควรจัดอบรมอาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาการตลาดให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการสอนวิชาทางการตลาดให้มากขึ้น และสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และควรมีการวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์รายวิชาเพื่อเตรียมการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้องก่อนเปิดภาคเรียนเสมอ

ด้านเนื้อหาวิชา ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ โรงเรียนควรสนับสนุนด้านเอกสารตำราสำหรับอาจารย์ผู้สอนและจัดหนังสือให้อ่านเพิ่มเติมสำหรับนักเรียน อย่างเพียงพอกับความต้องการ รองลงมาก็คือ ควรมอบหมายให้สอน ในรายวิชาที่ตรงกับวุฒิการศึกษา และประสบการณ์เพื่อคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและควรมีการ สังเคราะห์เนื้อหาวิชาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และนำไปสอนนักเรียนอย่างมีคุณภาพ

ด้านวิธีการสอนข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ควรมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้มากขึ้น รองลงมาคือ ควรจัดอบรมครูอาจารย์ผู้สอนให้มีเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ และหลากหลายกับการนำไปใช้สอนสาขาวิชาการตลาดให้มากขึ้น และโรงเรียนควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการสอนภาคปฏิบัติในสาขาวิชาการตลาด อย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

ด้านสื่อการสอนข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ โรงเรียนควรแสวงหาและจัดซื้อสื่อการสอนให้เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้หรือผู้เรียน รองลงมา คือ ควรลดขั้นตอนในการเบิกจ่ายงบประมาณ ในการซ่อมแซม รักษาและบำรุงสื่อการสอน จะทำให้เกิดความสะดวกและคล่องตัวมากกว่านี้และการจัดทำระบบการให้บริการสื่อการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้

ด้านการวัดและประเมินผล ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการวัดผลและประเมินผล และนำผลจากการประเมินนั้นไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มากขึ้น รองลงมา คือ ควรมีจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลที่ได้มาตรฐานและการวัดผลประเมินผล เพื่อให้นำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีลำดับการศึกษาและสรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด รวม 5 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาการตลาด

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นใช้แนวทางและเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารในสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชนใช้พิจารณาในการวางแผนแก้ไขปัญหาการสอนและพัฒนาอาจารย์สาขาวิชาการตลาด

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มที่ศึกษา

เป็นอาจารย์สาขาวิชาการตลาด สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี รวม 15 แห่ง รวมทั้งสิ้น 110 คน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการสอนวิชาการตลาดในด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน
2. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาการสอนวิชาการตลาดในด้านต่างๆ แตกต่างกัน
3. อาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีประสบการณ์ในการสอนสาขาวิชาการตลาดต่างกัน มีปัญหาการสอนวิชาการตลาดด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ทำการศึกษากับกลุ่มที่ศึกษาเป็นอาจารย์สาขาวิชาการตลาดระดับประกาศนียบัตรประกาศนียบัตรชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี 15 แห่ง รวมทั้งสิ้น 118 คน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลโดยมีหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามมาครบ 118 ฉบับ แต่มีความสมบูรณ์ จำนวน 110 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.22 จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical/ Package the Social Sciences/Personal Computer Plus) โดยดำเนินการตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาดโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน โดยใช้สถิติค่าที (t-test)
3. รวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาการตลาดเป็นความถี่

สรุปผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย

การศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี รวม 5 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สื่อการสอน และการวัดและประเมินผล สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการเตรียมการสอน อาจารย์สาขาวิชาการตลาด มีปัญหาด้านการเตรียมการสอน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับน้อย

1.2 ด้านเนื้อหาวิชา อาจารย์สาขาวิชาการตลาด มีปัญหาด้านเนื้อหาวิชาโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย

1.3 ด้านวิธีการสอน อาจารย์สาขาวิชาการตลาด มีปัญหาด้านวิธีการสอนโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย

1.4 ด้านสื่อการสอน อาจารย์สาขาวิชาการตลาด มีปัญหาด้านสื่อการสอน โดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านนี้พบว่า ไม่มีความสะดวกในการใช้สื่อการสอน สื่อการสอนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน การเบิกค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงสื่อการสอนมีความยุ่งยาก มีปัญหาอยู่ในระดับมาก นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.5 ด้านวัดและประเมินผล อาจารย์สาขาวิชาการตลาด มีปัญหาด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ของด้านนี้พบว่า ไม่ได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมการสร้างแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด เพศชายและเพศหญิง มีปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเฉพาะปัญหาด้านเนื้อหาวิชาที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์เพศหญิง มีปัญหาด้านเนื้อหาวิชา มากกว่าอาจารย์เพศชาย ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2. โดยอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีปัญหาโดยรวม และรายด้านมากกว่า อาจารย์ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มี ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีเพียงด้านการเตรียมการสอนที่พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีปัญหามากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

1. จากผลการศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อยทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์สาขาวิชาการตลาดส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาและสำเร็จมาทางด้านการตลาด และทำการสอนสาขาวิชาการตลาดมานานพอสมควร ทำให้การจัดการเรียนการสอน มีปัญหาน้อย การได้รับการศึกษาเล่าเรียนมาทางด้านการตลาดโดยตรงจะช่วยทำให้การจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาการตลาด ประสบผลสำเร็จมากขึ้น (สมศักดิ์ สรสินธุ์. 2541 : 8) ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รมดี พิมลบรรยงค์ (2528)ที่ได้ศึกษาพบว่าปัญหาการจัดวิชาชีพพื้นฐานการศึกษาตามหลักสูตรสภาการฝึกหัดครูพุทธศักราช 2519 และ 2524 อยู่ในระดับน้อย ในส่วนที่เป็นรายด้าน มีดังนี้

1.1 ด้านการเตรียมการสอน พบว่าปัญหาโดยรวม และรายข้อของอาจารย์สาขาวิชาการตลาดอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ได้มีการเตรียมการสอนโดยศึกษาแผนการสอนก่อน จะช่วยให้ทราบความคิดรวบยอด จุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการวัดและประเมินผลล่วงหน้า ซึ่งจะช่วยให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น จรัส คำรัตน์ (2534:14) ดังนั้นการเตรียมการสอนจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้อาจารย์ได้ตรวจสอบความพร้อม และความเหมาะสมของการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด หรือต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง เมื่อนำแผนการสอนไปใช้จึงเป็นแผนที่ได้มาตรฐาน เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เพราะ ได้ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขมาแล้วในระดับหนึ่ง จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์สาขาวิชาการตลาดมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.2 ด้านเนื้อหาวิชา พบว่าปัญหาโดยรวมและรายข้อของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาทางด้านวิชาการตลาด ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาการตลาดโดยตรง จึงส่งผลทำให้ด้านเนื้อหาวิชา เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย

มาประยุกต์กับวิธีการสอน จนทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจดีและสนใจมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ คามิลอน(พง หรดาล. 2531:107; อ้างอิงมาจาก Camilon.n.d.) ที่กล่าวว่า วิธีการสอนหมายถึง วิธีการที่ใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนได้รับและพัฒนาความรู้ ทักษะนิสัยและเจตคติ ซึ่งเป็นกระบวนการอย่างมีแบบแผนในการให้ หรือแสดงเนื้อหาความรู้ หรือทักษะเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนเกิดประสิทธิผลสูงสุด จึงทำให้ด้านวิธีการสอนเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.4 ด้านสื่อการสอน พบว่าปัญหาโดยรวมของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านนี้พบว่าไม่มีความสะดวกในการใช้สื่อการสอน สื่อการสอนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน และการเบิกค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงสื่อมีความยุ่งยาก มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม.(2542 : 30) ; อ้างอิงมาจาก บุญสม ศรีธนานันท์(2529: 218) กล่าวว่า ปัญหาเครื่องมือเครื่องจักร และอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนมีปัญหามาก เมื่อขาดสื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาน้อย ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้อาจารย์สาขาวิชาการตลาด มีปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

1.5 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่าปัญหาโดยรวม อาจารย์สาขาวิชาการตลาด อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านนี้พบว่า การไม่ได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมการสร้างแบบสอบถามที่เป็นมาตรฐาน มีปัญหามาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์สาขาวิชาการตลาดต้องการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการสร้างแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน เพื่อนำไปวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วนใหญ่การวัดผลและประเมินจะใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นฝึกปฏิบัติจริง ควบคู่ไปกับภาคทฤษฎี ให้สอดคล้องกับสภาพผู้เรียน และสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด จำแนกตามเพศชาย และเพศหญิง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยรวมและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าเฉพาะ ด้านเนื้อหาวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเพศหญิง มีปัญหาด้านเนื้อหาวิชามากกว่าเพศชาย ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่าโดยเนื้อหาวิชาของสาขาการตลาดที่อาจารย์ทั้งเพศชายและเพศหญิงได้ศึกษามา ได้แก่ หมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพทางการตลาด วิชาชีพเฉพาะ และวิชาชีพเลือก หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด เช่นเดียวกัน ทำให้ไม่เป็นปัญหาการสอนโดนรวม ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จำเนียร จันทร์งาม (2536) ที่ได้ศึกษาพบว่า ปัญหาการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำและทัณฑสถานของอาจารย์เพศชายและเพศหญิง ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวม และรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยอาจารย์สาขาวิชาการตลาดที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีปัญหาโดยรวม และรายด้าน มากกว่า อาจารย์ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การได้รับการศึกษาต่างกันจะทำให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ และทักษะในการปฏิบัติงาน รวมถึงมีโลกทัศน์ในการทำงาน แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จำเนียร จันทร์งาม (2536) ที่ได้ศึกษาพบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำและทัณฑสถาน ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัญหาด้านการเตรียมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีปัญหามากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประสบการณ์การสอนเป็นสิ่งที่จะช่วยให้อาจารย์สาขาวิชาการตลาด เกิดความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการสอนนักศึกษา แต่ถ้าอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ได้เข้าปฏิบัติงานสอนสักระยะหนึ่ง ก็สามารถพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในการทำงาน และการสอนได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงทำให้ผลการศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ด้านการเตรียมการสอนของผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีปัญหามากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จำเนียร จันทร์งาม (2536) ที่ได้ศึกษาพบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำและฑัณฑสถาน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. อาจารย์สาขาการตลาด ควรให้ความสำคัญในการผลิตสื่อประกอบการสอนให้มากขึ้นและมีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงทางการตลาด ส่งผลให้ผู้เรียนมีประสบการณ์และเกิดทักษะทางวิชาชีพสูงขึ้น

2. ด้านการวัดและประเมินผล อาจารย์สาขาการตลาดควรให้ความสำคัญในการสร้างเครื่องมือเพื่อทดสอบที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนให้มากขึ้น

4. ด้านการสอน อาจารย์สาขาการตลาด ควรพัฒนานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มากขึ้น พร้อมอบรมให้รู้จักเทคนิคใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น

4. สถานศึกษาที่เปิดสอนวิชาการตลาด ควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้แก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ เพื่อประสิทธิผลของการ
จัดการศึกษาให้สูงขึ้น

5. อาจารย์สาขาการตลาดทุกคน ควรได้มีการส่วนร่วมในการประชุม สัมมนา และวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรสาขาวิชาการตลาด ร่วมกัน เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ ในด้านเนื้อหาวิชาให้อยู่ในระดับเดียวกัน

6. ควรได้มีการพัฒนาอาจารย์ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้อยู่ในระดับเดียวกับอาจารย์ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ ความเข้าใจในระดับใกล้เคียงกัน

7. ควรได้มีการจัดประชุมสัมมนา และฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเตรียมการสอนให้แก่อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถทัดเทียมกับผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดอื่น ๆ

2. ควรมีการศึกษาถึงปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ

ИЕЦИЙЦЭЕЦП

บรรณานุกรม

กรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน.(2523). *วารสารการศึกษาเอกชนฉบับคู่มือปฏิบัติงานในโรงเรียนราษฎร์.*

กาญจนา คุนารักษ์. (2527). *หลักสูตรและการพัฒนา.* นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กิดานันท์ มลิทอง. (2531). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กิติมา ปรีดีดิลก. (2532). *ทฤษฎีการบริหารองค์การ.* กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์.

กิตติศักดิ์ สุมทธารักษ์. (2526). *สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการสอนของครูช่างอุตสาหกรรมที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2535). *แผนการศึกษาแห่งชาติ.* กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

เครือวัลย์ ลิ่มอภิชาติ. (2531). *หลักการและเทคนิคการจัดฝึกอบรมและการพัฒนาแนวทางการวางแผนการเขียนโครงการและการบริหารโครงการ.* กรุงเทพฯ : สยามการพิมพ์.

จรัส คำรัตน์. (2524). *ความต้องการในการพัฒนาการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

จีรพันธ์ พูลรัตน์. (2523). *เอกสารประกอบการสอนวิชาประมวลการเรียนและหลักการสอน.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จำเนียร จันทร์งาม. (2536). *การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำและทัณฑสถาน.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ชลิต พุทธรักษา. (2531). *การบริหารงานวิชาการ.* นครปฐม : สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.

เชียรศรี วิวิธสิริ. (2527). *จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่.* กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ทองคูณ หงส์พันธ์. (2524). *ทัศนะพื้นฐานและปัจจัยการเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยครูบุรีรัมย์.* รายงานการวิจัย. บุรีรัมย์ : วิทยาลัยครูบุรีรัมย์.

ทองทิพย์ วรรณรัตน์ และคณะ. (2520). *หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ.* อุดรธานี : ไทยสามัคคี.

ทิพย์สุดา จงใจ. (2541). *การศึกษาปัญหาในการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในวิทยาลัยสารพัดช่าง สาขาชุมชนเมืองใหม่สมุทรปราการ.* สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

นงเยาว์ ธาราศรีสุทธิ. (2529). ***การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา.*** กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2534). ***หลักการบริหารการศึกษา.*** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เอสเอมเอม.

นิรมล ศตวุฒิ. (2537). ***หลักสูตรและวิธีสอนทั่วไป.*** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บรรจง ชูสกุลชาติ. (2530). ***การบริหารการศึกษา.*** กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

บรรจง พงศ์ศาสตร์. (2530). ***แนวโน้มการจัดการและบริหารการศึกษา.*** สุทธิปริทัศน์. 9(27) ; 2 กุมภาพันธ์-พฤษภาคม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2537). ***การพัฒนาการสอน.*** มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2525). ***พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน.*** กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.

พวงรัตน์ วิเวกานนท์. (2526). ***การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน.*** สารพัฒนาหลักสูตร. 18 : 8-14 มิถุนายน.

พงศ์ หรดาล. (2531). ***การวางแผนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาเชิงระบบ.*** กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูพระนคร.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2527). ***การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา.*** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภิญโญ สาธร. (2526). ***การบริหารการศึกษา.*** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

ระวีวรรณ เสวตมาร. (2529). ***บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนกับงานวิชาการ.*** สารพัฒนาหลักสูตร. 54 : 43; กันยายน.

รุ่ง แก้วแดง. (2541). ***ประวัติการศึกษาไทย.*** กรุงเทพฯ : มติชน.

รุจิร์ ภู่สาระ. (2531). ***ปัญหาการเรียนในระดับอุดมศึกษาและแนวทางแก้ไขในโครงการสัมมนาทางวิชาการ.*** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ.

ลูกจันทร์ ภัครัชพันธ์. (2528). ***การสอนเชิงระบบ.*** ปทุมธานี : วิทยาลัยเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.

วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2519). ***แผนพัฒนาการอุดมศึกษา ระยะที่ 5.*** กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.

สุมิตร คุณานุกร. (2518). ***หลักสูตรและการสอน.*** กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และเอนกกุล กรีแสง. (2517). ***หลักเบื้องต้นของการวัดผลการศึกษา.*** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิฆเณศ.

สุมานิน รุ่งเรืองธรรม. (2526). ***กลวิธีการสอน.*** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.

สงัด อุทรานันท์. (2529). ***การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ.*** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมศักดิ์ สรสินธุ์. (2540). ***ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไปตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตของสหวิทยาลัยทวาราวดี.*** ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. (2541). *หนังสือรายงานประจำปี 2541.* กรุงเทพฯ : สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย.

อภิชัย กุลชา. (2536). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). *หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป.* กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์การพิมพ์.

Batista, John R. (1976). ***Research in Education***. 4 ed. Englewood Cliffs, N. J. : Prentice-Hall.

Good, Carter V. (1973). ***Dictionary of Education***. 3 ed. New York : McGraw-Hill.

Lehmenn, Irvin J and Mehrens Williams. (1971). ***Educational Research Reading in Focus.*** New York : Holt Renchart and Wins Tons.

ՈՒՆՔՈՒՆՈՒ

ՍԼԻՄՍԼԻ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี โปรดประเมินตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบของท่านจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงใคร่ขอให้ท่านได้โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามนี้รวม 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวสถานภาพของอาจารย์

โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ตามความเป็นจริง

1. เพศ

( ) เพศชาย

( ) เพศหญิง

2 ระดับการศึกษา

( ) ปริญญาตรี

( ) สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการสอน

( ) ต่ำกว่า 5 ปี

( ) ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โปรดอ่านข้อความเกี่ยวกับปัญหา แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ดังนี้

4 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

3 หมายถึง มีปัญหามาก

2 หมายถึง มีปัญหาน้อย

1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ข้อที่	ปัญหาการสอน	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	ปัญหาด้านการเตรียมการสอน				
1. ✓	ไม่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากสถานศึกษาให้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการสอนวิชาทางการตลาด				
2. ✓	ได้รับมอบหมายภาระกิจอื่นจำนวนมาก นอกเหนือจากงานการสอนในวิชาทางการตลาด ทำให้ไม่มีเวลามากพอในการเตรียมการสอน				
3. ✓	ขาดความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้วิธีสอนเพื่อเตรียมการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในแต่ละวิชา				
4.	ขาดความเชี่ยวชาญในการจัดลำดับความต่อเนื่องของเนื้อหาวิชาการตลาด				
5. ✓	ไม่สามารถจัดลำดับขั้นตอนกระบวนการสอนให้เป็นระบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ				
6. ✓	ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนในวิชาที่ตนเองไม่มีพื้นความรู้และประสบการณ์สอนมาก่อน				
7.	ขาดการศึกษาจุดประสงค์ของรายวิชาก่อนเตรียมการสอน				
	ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา				
8. ✓	ได้รับมอบหมายให้สอนในรายวิชาที่ไม่ตรงกับวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ของตนเอง				
9.	คัดเลือกเนื้อหาวิชาโดยไม่คำนึงถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร				
10.	ไม่ได้ศึกษาจุดประสงค์ของรายวิชาที่จะสอน				
11. ✓	โรงเรียนขาดแหล่งข้อมูลสำหรับให้อาจารย์ผู้สอนค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับวชาชีพทางการตลาด				
12.	ขาดความรู้ความชำนาญที่จะจัดเนื้อหาวิชาให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน				
13.	ไม่สามารถวิเคราะห์การใช้แบบเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร				
14. ✓	ไม่สามารถสรรหาตำราเรียนเกี่ยวกับวิชาการตลาดที่มีเนื้อหาเป็นปัจจุบันเพื่อนำมาให้ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติม				

ข้อที่	ปัญหาการสอน	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
15.	อาจารย์ผู้สอนขาดประสบการณ์ที่จะจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาวิชาการตลาด				
16.	ไม่สามารถเรียงลำดับเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน				
	ปัญหาด้านการสอน				
17.	ขาดการพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนในการจูงใจผู้เรียน				
18.	ไม่ได้รับการส่งเสริมให้อบรมเกี่ยวกับความรู้ด้านวิธีการสอนให้เหมาะสมกับสาขาวิชาการตลาด				
19.	ไม่สามารถปรับวิธีการสอนจากครูเป็นศูนย์การเรียน ไปสู่วิธีที่ใช้นักเรียนเป็นสำคัญได้				
20.	ขาดความรู้ความชำนาญในการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของวิชาการตลาด				
21.	ขาดเทคนิคการใช้วิธีการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพการตลาด				
22.	ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายอย่างเดียว โดยไม่ใช้วิธีสอนอย่างอื่น				
23.	ขาดการวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละบทเรียน				
24.	มีประสบการณ์ความชำนาญในการสอนวิชาการตลาดน้อย				
25.	ขาดความสามารถในการใช้วิธีการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาในวิชาชีพการตลาด				
26.	ไม่สามารถเลือกวิธีสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับเรื่องที่จะสอน				
	ปัญหาด้านสื่อการสอน				
27.	ไม่มีความสะดวกในการใช้สื่อ				
28.	สื่อการสอนล้าสมัยไม่เหมาะสมกับเนื้อหา และวิธีสอน				
29.	อาจารย์ผู้สอนขาดความรู้ความสามารถในการเลือกสื่อการสอนมาใช้ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาการตลาด				
30.	อาจารย์ผู้สอนขาดทักษะและความชำนาญในการใช้สื่อการสอน				
31.	อาจารย์ผู้สอนใช้สื่อการสอนไม่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในส่วนที่เป็นทักษะในวิชาชีพการตลาด				
32.	สื่อการสอนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน				
33.	สื่อการสอนขาดการซ่อมบำรุงให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ตลอดเวลา				
34.	การเบิกจ่ายในการซ่อมบำรุงสื่อการสอนมีความยุ่งยาก				
35.	อาจารย์ผู้สอนขาดความรับผิดชอบในการบำรุงรักษาสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน				

ข้อที่	ปัญหาการสอน	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล				
36.	ไม่ได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล				
37.	ไม่ได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมการสร้างแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน				
38.	ขาดความร่วมมือในกลุ่มของอาจารย์ผู้สอนวิชาการตลาดในเรื่องของการวัดและประเมินผล				
39.	อาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยให้ความสำคัญการประเมินผลในแต่ละบทเรียน				
40.	ไม่สามารถสร้างแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงได้				
41.	ใช้การวัด และประเมินผลแบบเดียวตลอดภาคเรียน				
42.	ไม่สามารถนำการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนในแต่ละครั้งไปเป็นแนวทางปรับปรุงการทดสอบในครั้งต่อไป				
43.	ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะเฉลยแบบทดสอบให้ผู้เรียนได้ทราบ				
44.	ไม่สามารถพัฒนาแบบทดสอบให้เป็นมาตรฐานอยู่เสมอ				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์สาขาวิชาการตลาด ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในหัวข้อต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ด้านการเตรียมการสอน

---

2. ด้านเนื้อหา

---

3. ด้านวิธีการสอน

---

4. ด้านสื่อการสอน

---

5. ด้านการวัดและประเมินผล

---

6. ความคิดเห็นด้านอื่น ๆ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รองศาสตราจารย์สำอางค์ งามวิชา	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 12 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

ข้อ	r	ข้อ	r
1	.35	24	.53
2	.62	25	.60
3	.41	26	.59
4	.65	27	.71
5	.61	28	.81
6	.37	29	.74
7	.61	30	.86
8	.30	31	.78
9	.63	32	.71
10	.66	33	.62
11	.69	34	.77
12	.73	35	.77
13	.73	36	.61
14	.78	37	.61
15	.60	38	.62
16	.80	39	.80
17	.27	40	.75
18	.65	41	.78
19	.55	42	.68
20	.71	43	.45
21	.63	44	.77
22	.61		
23	.57	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .97	

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายสมเกียรติ เพ็ชรหวั่น
เกิด	วันที่ 16 ตุลาคม 2495
สถานที่เกิด	อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1/3 หมู่ 10 หมู่บ้านวังรุ้ง แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กทม.
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเทคโนโลยีศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2518	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกบัญชี จากโรงเรียนพาณิชยการราชดำเนินธนบุรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2523	การศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) ธุรกิจศึกษา สาขาการตลาด จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2544	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) ธุรกิจศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ